

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๖

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพุธที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๖ ถึง ครั้งที่ ๒๔ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖

วันที่ / /
เลขทะเบียน ศพ. ๐๘๗๒
เลขที่

วันที่ / /
เลขที่ ๐๑๐
เลขที่ ๐๘๗๗๖

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๖/๒๔๗๗ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพุธที่ ๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๗
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าววา วันนั้นสมาชิกมาประชุม ๓๓๓ ท่าน
ป้องกันประชุมแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการตามระเบียบวาระ ข้าพเจ้าขอ
กล่าวถึงที่ประชุมนี้ ว่าร่างพระราชบัญญัติวินัยทหารแก้ไขเพิ่มเติม พุทธ
ศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งสภาฯ ได้ลงมติให้นำขึ้นถวายแก่เจ้ากระทรวงการแทน
พระองค์เพื่อทรงพระนาม และออกประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งนั้น บัดนี้ปรากฏว่าในของศาลร่างกั้นที่กั้นที่ท้ายร่าง
พระราชบัญญัตินั้น มีถ้อยคำยังแก้ไขไม่ได้ถูกต้อง คือในของ กาง ผู้รับ
ทวน ซึ่งพิมพ์ว่า "ชน ณ." กับ "ชน ณ." นั้น ที่ถูกควร
เป็น "ชน ช." เป็น "ชน ณ." ขอแก้สองคำ คือว่าเมื่อได้เปิดย่น
คือ เป็น "ช" ถ้าดับกันมาแต่ก็ให้แก้ตาม ถ้าที่ประชุมนี้ไม่
กติกาก็จะถือได้ว่าที่ประชุมนี้ได้รับรองแก้ไขตามที่เสนอมาแต่
ต่อไปยังข้อบังคับการประชุมการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรเรื่อง

ข้าพเจ้าเป็นประธาน เพราะฉะนั้นจะได้ออบให้รองประธานนั่งแทน
ต่อไป

ท้าวการแทนประธานสภา กล่าววา มีการแก่งข้อ ๒๔ คือ
เพราะฉะนั้นจะต้องหันกลับมาพูดถึงข้อ ๒๔

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเดณี ร.น. กล่าววา ก่อนที่จะพิจารณาแก้
กรรมวิธีการขอแก้ข้อบางข้อ คือในข้อ ๕๖ บทที่ ๓ คำสุดท้าย
คำวาถามรัฐบาลนั้น ขอแก้เป็นถามรัฐมนตรีเดียวกับข้อ ๕๔ บทที่ ๓
ลงมติเกี่ยวกับความได้ใจรัฐมนตรี เติมว่ารายตัวหรือทั้งคณะ

ท้าวการแทนประธานสภา กล่าววา ความในข้อ ๒๔ ซึ่ง
กรรมวิธีการได้แก่มานี้ ท่านผู้ใดจะทักท้วงอย่างไรบ้าง

นายทองอยู่ พนมพิน ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าววา การ
ข้อ ๒๔ ซึ่งคณะกรรมวิธีการได้แก่วางเดิมอนุมัติขอให้เป็นคืออภิปรายต่อไป
ในข้อนี้ โขบายต้องมีสมาชิกครบสองไม่ต่ำกว่า ๑๕ คน ในที่นี้
เห็นว่าจะต้องหวั่นในข้อนี้ โขบายนั้น ควรจะชี้ค้อออกไปเสียแต่ให้เป็น
นอกจากนั้น กระตุถาม เพราะกระตุถามเรามี ๒ ประการ บอวาระ
เป็นข้อเท็จจริงก็ได้ โขบายก็ได้ ก็เมื่อกระตุถามเป็นข้อนี้ขอยแต่
ในข้อนั้น ควรจะชี้ค้อว่า "ข้อนี้ขอย" ออกเสียทั้งต้น ก็เพื่อ
จะกำชับรัฐบาลอีกทีหนึ่ง ว่าการตอบกระตุถามผู้แทนราษฎรนั้นต้อง
ตอบโดยความจริงใจ และไม่ให้คลุมเครือไปจากความจริงได้ เพราะ

ฉะนั้น ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่าให้ ตัดในข้อนโยบายนั้นออก และเติม
“อันนอกจากกระทู้ถาม” นั้นแทน

พ.ร.ศ. พระยาศรัยทนต์เสนา ร.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าววา
การที่ได้อ่านข้อ ๒๕ แล้วข้อ ๕๔ นั้น นอกจากการที่แก้หลักการใน
หมวดที่ ๗ เพราะฉะนั้นเพื่อความต่อเนื่องกันตามทศภาฯ นี้ได้ลงมติ
ควรจะให้พิจารณาเป็นลำดับไปก่อนแล้วจึงจะให้พิจารณาข้อต่อเนื่อง
ตามลำดับตามที่เสนอมา มิฉะนั้นแล้วก็ไม่เข้าใจ ควรจะพิจารณาข้อ ๕๖
ไปก่อน แล้วเราจึงจะยกขึ้นไปอีกทีหนึ่ง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คือกรรมาธิการขอให้พิจารณา
ข้อที่ ๕๖ ก่อน แล้วกรรมาธิการขอแก้คำจำกัดความว่า “รัฐสภา” นั้น
เป็น “รัฐมนตรี” อ่านได้ความว่า “การตั้งกระทู้และซักถามรัฐมนตรี”
และกรรมาธิการขอให้พิจารณาในข้อ ๕๖ ก่อน ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านจะ
ได้ถือว่าสภาฯ นี้ได้อนุมัติแล้ว

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็นอันว่าเริ่มพิจารณาข้อ ๕๖ ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้อ ๕๖ นี้มีผู้ใดคิดใจสงสัย
อะไรบ้าง ถ้าไม่มีใครคัดค้านจะได้ถือว่าสภาฯ นี้ได้อนุมัติแล้ว ผ่านไปได้

เดชะอิทธิคุณสภาฯ อ่านข้อ ๕๗

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
สำหรับข้อ ๕๗ นี้ข้าพเจ้าสงสัย เป็นแต่เพียงสงสัยว่าให้คอมททางหนึ่งข้อ

ราชการงานศึกษา หรือให้ตอบในที่ประชุมชน ข้าพเจ้ามีความประสงค์
 จะให้ตอบในทางโฆษณาการด้วย แต่ในเรื่องนี้จะกินความไปถึงใน
 ทางนี้ด้วยหรือเปล่า ขอประทานกรรมวิธีการใดตอบให้ทราบด้วยข้าพเจ้า
 ขอแปรญัตติเป็นว่าให้ตอบทางด้านงานโฆษณาการด้วย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
 ความจริงข้าพเจ้าเป็นกรรมวิธีการด้วยคนหนึ่ง แต่ว่าข้าพเจ้ามีความเห็น
 อีกทางหนึ่ง ฉะนั้นขอที่ให้คณะกรรมการเป็นตายดักษณ อักษรในมาตรา
 ๔๐ แห่งรัฐธรรมนูญ ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่มีผู้รับรอง
 และข้าพเจ้ายังเข้าใจคือต่อไปอีกว่า แม้แต่หนังสือก็ไม่ต้องมี คือว่า
 อาจระถามโดยปากเปล่าก็ได้ เพราะเหตุไร เพราะเหตุว่าตามถ้อยคำใน
 รัฐธรรมนูญนั้นไม่ปรากฏว่าให้ทำเป็นตยดักษณ อักษรประการหนึ่ง และ
 อีกประการหนึ่งเมื่อไม่ปรากฏอย่างใดแต่ก็ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจำเป็นที่
 จะให้สมาชิกมีสิทธิที่จะตั้งกระทูถามโดยปากเปล่าก็ได้ ทั้งนี้ข้าพเจ้าขอ
 เที่ยงว่าเป็นความเห็นส่วนตัวของข้าพเจ้า แม้จะขัดกับคณะกรรมการ
 ส่วนมากก็ดี ข้าพเจ้าขอโทษไม่ได้ตั้งใจจะคัดค้าน แต่ว่าข้าพเจ้าขอ
 เสนอความเห็นส่วนตัว เพื่อให้สภา ฯ นตองพิจารณาดูว่าตามแง่คิด
 ที่ข้าพเจ้าเสนอนั้นจะเป็นอย่างไร ตามมาตรา ๔๐ แห่งรัฐธรรมนูญนี้
 สภา ฯ นี้ได้เคยอนุญาตให้สมาชิกตั้งกระทูถามรัฐบาลได้ โดยไม่ต้องทำ
 เป็นตยดักษณ อักษร ดังตัวอย่างเมื่อวานนี้นั่นเอง คือนายสร้อย

ทำกาารแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ขอให้อยู่ในแนว

หลวงวรมนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกตมคร กล่าวว่ คือ
 ข้าพเจ้าจะขอให้เห็นว่ากาารอ้างแบบอย่างต่างประเทศจำเป็นในการอภิปราย
 เพียงไร มีสภาการกตมครควบคุมกระทรวงนอกชนหนึ่ง และสภาการกตม
 นประกอบด้วยสมาชิกคือประธานซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี
 นกัยยังมีเสียงมากในที่ประชุมอยู่แล้ว และประกอบด้วยกรรมาธิการ
 กรรมาธิการอีก ๔ หรือ ๕ นาย ซึ่งเป็นสมาชิกทุกนาย เมื่อเช่นนี้แล้ว
 กัดไม่เป็นการแปลดประหลาดอะไร ที่รัฐบาลจะเสนอพระราชบัญญัติ
 เกยวกับกาการเงินทั้งหมด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านสมาชิกใน
 สภา ฯ นี้เข้าใจว่ กาารอ้างแบบอย่างต่างประเทศนั้น เราควรจจะรู้ข้อ
 เท็จจริงในเรื่องนั้นๆ ให้ตลอดทุกๆอย่าง ถ้ามีเช่นนี้แล้วสภา ฯ นคือ
 สภา ฯ ของเราอาจจะให้มคิคิดพาดไปก็ได้ ดังตัวอย่างที่ข้าพเจ้า
 ยกมาแสดงแก่ท่านเมื่อกัน เพราะฉะนั้นกาที่ข้าพเจ้าได้เสนอขึ้นมาครั้งนี้
 กัดแล้วแต่ที่ประชุมจะเห็นสมควร แต่ตามความเห็นของข้าพเจ้าแล้ว เห็น
 ว่สมาชิกจะตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีได้ โดยไม่ต้องเขียนเป็นลายลักษณ
 อักษร และถ้าจะบัญญัติให้ทำเป็นลายลักษณอักษรแล้ว ความนจิระชค
 กับรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ แต่ขอขมบังคับก็จะเป็น โมฆะ ใช้ไม่ได้ตาม
 กฏหมาย

นายทองอินทร ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่ ในกรณีที่มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอความเห็นในการที่กระทู้ถามไม่จำเป็น

จะต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อสภาฯ นั้น โดยอ้างว่าชัคกับรัฐบาลมณฑล
 มาตรา ๕๐ โดยระเพาะความเห็นของข้าพเจ้าแลนั้น ระบียบข้อบังคับ
 การปรึกษาของสภาฯ นั้น สภาฯ ย่อมทรงไว้ซึ่งความตรงอย่างหนึ่ง
 อย่างใดก็ได้ ประธานได้เคยอนุญาตให้สมาชิกตั้งกระทู้ถามด้วยใน
 สภาฯ นี้ได้ เพื่อสำเร็จความประสงค์ของสมาชิกผู้ทูลขอร้องแล้วเมื่อ
 ข้าพเจ้าเห็นว่าในนิติกรณที่บัญญัติคดีอันได้ แต่ในกระทู้
 เราหาได้มีเช่นนั้นไม่ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าได้เพิ่มความให้ชัดเจนลงไปว่า
 ถ้าเป็นกระทู้ด้วยแล้ว ไม่ทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐบาล โดยเพิ่ม
 ความว่ากระทู้ถามให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน ไม่ต้องมีผู้รับรอง
 เว้นแต่จะเป็นการด่วน เท่านั้นที่จะเป็นการทำความพอใจให้แก่สมาชิก
 ผู้นั้น เพราะเหตุว่าถ้าที่เราจะถามรัฐบาลอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่ทำ
 เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น ก็ย่อมไม่มีหลักในการที่จะทำงานกันได้ เพราะ
 ว่าในบางกรณีสมาชิกก็จะต้องถามในหลักการหลาย ๆ อย่าง แต่มี
 สักที่รัฐบาลจะต้องค้นคว้า และถ้าไม่ถามในที่ประชุมแล้ว รัฐบาล
 ไม่มีหลักอะไรที่จะมาตอบ และเพื่อจะให้สำเร็จความประสงค์ของสมาชิก
 ผู้นั้น ถ้าเราไม่ต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธาน จะถามในที่ประชุม
 นั้นเอง ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะสบายใจท่านผู้นั้น

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวไว้ บาง
 ที่สมาชิกผู้นั้นจะเข้าใจผิดว่า รัฐบาลตั้งกระทู้ด้วยไม่มี ความจริง

เราเคยมี และไร้วาจจะมีไม่เต็มอ กระทุ่ควน ท่านอาจเข้าใจผิด
 และความในข้อบังคับคดีของเรา ข้าพเจ้าเห็นว่าแม่แต่ผู้รับรอง ๔ คน
 ก็ใช้ไม่ได้แล้ว และแม้จะไม่ได้ยกเด็กก็ใช้ไม่ได้เหมือนกัน เพราะ
 รัชกัษัตริย์รรมณู ในข้อที่ว่าถ้าจะให้ตั้ง กระทุ่ควน โดยปากเปล่าแล้ว
 ข้าพเจ้ายินดีทีเดียว แต่ว่าการรัฐบาลไม่ชอบในขณะหรือในวันที่สมาชิก
 ถ้ามแล้ว จะให้สมาชิกยื่นเป็นหนังสือที่หลังก็ได้ ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานีกล่าว
 ว่า ข้าพเจ้าพูดในหลักการอันนั้นว่าตามข้อบังคับ เพราะว่าข้อบังคับ
 เราไม่มีว่ากระทุ่ควน แต่ข้าพเจ้าพูดในลักษณะที่ว่าการรัฐบาลและประธาน
 ได้เคยอนุญาตให้เราพูดให้เรารู้ในที่ประชุม อันเป็นสิ่งที่เรากระทำ
 อยู่แล้วในสภาฯ แต่ในกรณีคดีคดีนี้เราเคยมีแล้วในข้อบังคับ เรา
 ไม่มีข้อบังคับใช้ปฏิบัติอย่างไร แต่ในทางการเราทำมาแล้ว เพราะ
 ฉะนั้นเพื่อที่จะให้สิ่งที่เราปฏิบัตินั้นปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างในข้อ
 บังคับนั้น ถ้าเราจะปฏิบัติว่า ถ้าเป็นกระทุ่ควนไม่คงทำเป็นหนังสือ
 ก็จะถูกต้องตามที่ข้าพเจ้า อธิบายมาแล้ว

หม่อมเจ้าจรรณใจทยาภร จรรณรณ กรรมาธิการ ทรง
 กล่าว ว่า ตามที่ท่านสมาชิกคือท่านกรรมาธิการหนึ่งก็กล่าวว่า โดย
 ที่รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ มีความว่าสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะตั้ง กระทุ่ถาม
 ไม่ต้องมีผู้รับรองนั้น กรรมาธิการเห็นด้วย และได้แก้ตามนั้นแล้ว เพราะ

ว่ากันว่าทุกคน คำว่า "ทุกคน" นั้นจะต้องมีความหมาย และความ
 หมายก็ควรโดยไม่มีผู้รับรอง ทั้งนี้เนื่องจากว่าเป็นสาระเป็นข้อความ
 ของหนังสือ แต่ในส่วนที่จะทำกระทู้นั้นโดยลักษณะอักษรนั้น เป็นอีก
 เรื่องหนึ่งเกี่ยวกับระเบียบ ข้าพเจ้าจะไม่อ้างตัวอย่างในต่างประเทศ
 แต่คณะกรรมการก็ได้ตกลงไปเช่นนั้น ก็เห็นแก่ความสะดวก เพื่อ
 ที่จะมั่นคงถือเอาใจเป็นหลักฐานและถ้าอ่านข้อบังคับตามทราวงมาใหม่ นั้นแล้ว
 จะเห็นว่าได้วางให้ตรงกับข้อความในรัฐธรรมนูญทีเดียว หมายความว่า
 การตั้งกระทู้ถามกัน ทำด้วยปากทำด้วยวาจาในที่ประชุม แต่ว่าก่อน
 นั้นเพื่อความสะดวก ก็ให้ทำเป็นลายตักษณอักษรยื่นต่อประธาน เพื่อ
 ว่าประธานจะได้สั่งให้รัฐบาลก่อน แล้วรัฐบาลพร้อมที่จะตอบถึง
 ระเบียบวาระ จึงได้มีความในวรรคสองว่าเมื่อถึงระเบียบวาระสำหรับ
 กระทู้ถามนั้นแล้ว ประธานจะได้ อนุญาตให้สมาชิกตั้งกระทู้ถามนั้น
 ในที่ประชุม ก็อาจจะได้ตั้งกระทู้ถามด้วยปากทีเดียว รัฐบาลใน
 กรณีดังนั้นมากคงจะตอบไม่ได้ ขอรับเข้าไปสืบสวนเสียก่อน เพราะ
 ฉะนั้นเพื่อความสะดวกควรจะทำเป็นลายตักษณอักษร แล้วยื่นต่อประธาน
 เพื่อประธานได้สั่งให้รัฐบาล เตรียมคำตอบ แล้วถึงระเบียบวาระ
 การตั้งกระทู้ถาม ทำในที่ประชุมทำด้วยปาก คือสมาชิกผู้หนึ่งควรตั้งกระทู้
 เมื่อถึงระเบียบวาระ ท่านประธานก็บอกว่าเป็นสมาชิกผู้หนึ่งยื่นขอตั้งกระทู้
 และสมาชิกผู้หนึ่งก่อนกระทู้ ทว่าท่านได้วางเป็นลายตักษณอักษรแล้วนั้นเพราะ

ระนุนการที่วางใจในครบกับริฐรรมนุญที่เค็ยว เป็นแต่ข้อให้เค็มวิจิ

การเพอระเบียบทค เพอความละดอท ทั้งดำหริบจะหมายเหตุทางดภา ๗
นกับความละดอททางรัฐบาด ทนทเมอกรณักระทุคณ ถ้าเบนกร

คณเดอ ทานส์มาชิกจะไมต้องเด็ยเวดามากอะไรในการที่จะเขียนกระทุ
๒-๓ คำ หรือ ๓-๔ บรรทคตามความคองกรว เดอ กัยณ คณ

คอประชานส์ภา ๗ ประชานส์ภา กัออนุญาตให้เข้า ระเบียบ วาระเบิน
การคณได้ ลัองการตั้งกระทุณ กัประชานออนุญาตเดอ หรือ

วาทาเบินบญหา ประชานักถามความเห็นของทีประชม เมอทีประชม
ยอมให้ตั้งกระทุณเดอ ประชานักเขียนทานส์มาชิกผู้หนดุกขนตงกระทุ

ถามคองวาวจา เพราะระนุนการททำให้ ยนเบินตายดักษณอกษรณ
เพอระเบียบทคเซนนน ไมใช่ว่าเพราะตางประเทศทำเรากัจะทำ ทเราทำ

เซนนนก็เพราะอาศัยเหตุละดอความละดอทคค

หตองวรณคิปรึชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดคัสถนนคร ถดวอว่า การ
ตั้งกระทุคณในบางกรณัอาจจะมีได้ โดยไมสามารถทำเบินหนงส์ยณคอ

ประชานเดอถ้าในข้อบงคับไมปรากฏว่าสมาชิกมีสิทธิจะตั้งกระทุคณ เดอ
เมอมีเหตุจำเป็นเข้าสมาชิกก็ไมมีสิทธิอะไรที่จะตั้งกระทุคณ ประชานอาจ

จะไมอนุญาตก็ได้ เพราะระนุนข้าพเจ้าจึงคองกรให้ปรากฏอยัในข้อ
บงคับไว้ว่า ถ่าสมาชิกตั้งกระทุคณอาจจะมีคองยนเบินตายดักษณอกษร

ก็ได้ คัคือแปลว่าอาจะตั้งกระทุ โดยปากเปด่าได้ ถ้าเบินข้อบงคับ
ปรากฏเซนนนเดอ ข้าพเจ้าจึงจะพอใจ

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี กล่าวว่ ในการที่ให้ ตงกระทูเป็น
 ภายลักษณะ อักษรนั้นม้ประโยชน์อย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งนอกจาก
 หม่อมเจ้าจรรณ ฯ ได้แดงให้ที่ประชุมทราบแล้ว คือว่าการค้อนหรือ
 ไม่ค้อนจะให้อยู่ในความวินิจฉัยของใคร โดยปกติในการประชุมของ
 สภา ฯ ย่อมให้อ่านเข้าใจแก่ประธาน ถ้าหากว่าสมาชิกรู้เรื่องค้อนที่จะ
 เสนอ ถ้าบอกว่ค้อนแล้ว พูดด้วยวาจา ถ้าไม่เป็นการค้อน เพราะ
 ธรรมเนียมควรจะเขียนหนังสือไว้เสียหน่อย ประธานก็จะอนุญาตให้ ตง
 กระทูตามได้ มีหลักอยู่ดังนี้ เพราะฉะนั้นในการเขียนจดหมายกับยื่น
 ถงหน้าจะดัดกันไป ถ้าหากว่าไม่ค้อนแต่ก็เสนอตามปกติ ประธาน
 จะไค้สั่งให้ รุ้ขนาดตามระเบียบ ถ้าหากว่าค้อนจริง ๆ หรือมีปัญหาเกิด
 ขึ้นแล้ว ยื่นในที่ประชุม ที่ประชุมไม่แน่ใจว่าเป็นเรื่องค้อนหรือไม่ค้อน
 ก็ขอมติในที่ประชุมได้ ประโยชน์เป็นดังนี้

นายสร้อย ฤดีปาง ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง กล่าวว่ คือ
 ว่าในการที่จะตงกระทูถามชน ควรทำเป็นหนังสือหรือไม่ ในข้อ
 ตามที่ทานที่ปรึกษาได้ทรงอธิบายแล้วในข้อที่ว่ คือทำเป็นหนังสือ
 หมายความว่ากระทูถามธรรมดา แต่ว่ค้อนกระทูค้อนนั้น ข้าพเจ้ายัง
 สงสัยอยู่มาก ไม่ควรจะทำเป็นหนังสือ ควรจะแก้กัน คือ หมายความว่า
 ว่าถ้าจะให้เขียนเป็นหนังสือเป็นกระทู ค้อน ข้าพเจ้าเห็นว่ากระทูถาม

เป็นการควมเสนอประธาน ประธานบอกว่าไม่ควม แล้วที่ข้าพเจ้าจะ
 ว่าอย่างไร ความเห็นของข้าพเจ้าว่าควม ประธานบอกว่าไม่ควม ก็ใช้
 ไม่ได้ สมมติว่าที่จังหวัดต่างว่ เกิดการไม่สงบขึ้น ข้าพเจ้าได้ถามว่า
 จริงหรือไม่ ประธานบอกด้วยยังไม่ควมแล้ว ข้าพเจ้าจะเอาอะไรมาถ้อย
 การทำเป็นหนังสือนั้น รัฐบาลจะตอบก็ได้ ไม่ตอบก็ได้ เพราะฉะนั้น
 กระทู้ควมไม่จำเป็นจะต้องทำเป็นหนังสือ เพราะอาศัยอยู่ในความคิดความ
 เห็นของบุคคล ไปบอกเขาวันอื่นก็ได้ หรือประธานไม่เห็นชอบด้วยว่า
 เป็นควม เพราะฉะนั้นการควมหรือไม่ควมอยู่ที่ผู้เสนอ ไม่ใช่อยู่ที่
 คนอื่นหรือประธาน

ขุนวรดิษฐ์คุณเดชะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
 ตามที่กรรมาธิการได้อธิบายมาว่า เพื่อความสะดวกนั้น ข้าพเจ้าก็เห็น
 ด้วย เพราะข้าพเจ้าทำกระทู้ด้วยหนังสือแล้ว จะสะดวกยิ่ง แต่เมื่อ
 ข้าพเจ้ามาพิจารณาที่ตัวหนังสือในรัฐธรรมนูญแล้ว แต่เห็นได้ว่าใน
 รัฐธรรมนูญไม่ประสงค์ให้ทำเช่นนั้น เพราะอาศัยถ้อยคำว่าอย่างไร
 มีความว่าอย่างนี้ ในที่ประชุม สมาชิกทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถาม
 รัฐมนตรีในข้อใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีย่อม
 ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ คำว่าในที่ประชุมนั้นหมายความว่าในเวลา
 ปัจจุบันนั่นเอง คือว่าในขณะที่ประชุมนี้เป็นเวลาปัจจุบัน เพราะฉะนั้น
 เมื่อรัฐธรรมนูญประสงค์จะให้ตอบและถามในปัจจุบันแล้ว เวลามาทำ

เป็นหนังสือ เป็นการขุดต่อถอยคำที่บอกไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อเราทำ
 เป็นหนังสือขึ้นขึ้นไปเป็นลำดับ จนกระทั่งถึงระเบียบวาระแล้วมาต่อม
 ภายหลังเช่นนักเป็นการขุดต่อถอยคำ เพราะเหตุฉะนั้นถ้าเป็นกระทู้คว
 หรือไม่ก็ตาม ถ้าหากว่าประสงค์จะให้ตรงกับรัฐธรรมนูญแล้ว ก็ต้อง
 ไม่มีตายลักษณะอักษร แต่ว่าเพื่อความสะดวกแล้ว ต้องทำเป็นตาย
 ลักษณะ อักษรเสมอ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าเราควรเดินไปตามรัฐธรรมนูญ
 ดีกว่า

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ความ
 ต้องการของข้าพเจ้าคือต้องการให้ตราเป็นข้อบังคับที่แน่นอน เพราะ
 เหตุใด ถ้าไม่มีข้อบังคับที่แน่นอนแล้ว ข้าพเจ้ายิ่งไม่แน่ใจ ว่าประธาน
 จะอนุญาตให้สมาชิกตั้งกระทู้ควได้ ตามความต้องการของเขา เพราะ
 ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอรับรองสภา ฯ น ถ้าท่านทั้งหลายเห็นด้วย
 ณะให้ เป็นไปตามที่ข้าพเจ้าเสนอนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่
 พวกเราเป็นอันมากคือสมาชิกของสภา ฯ นี้ทุกๆคน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ตามที่
 ท่านสมาชิกหรือหนึ่งท่านเป็นกรรมาธิการอยู่ด้วย ท่านแสดงว่าเพื่อท
 จะให้ ตกลงกระทู้ถาม โดยไม่เป็นตายลักษณะ อักษรนั้น เพื่อจะให้ สติทริแก่
 พวกข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าให้ สติทริเช่นนั้นแล้ว เวลาถามกัน
 คงเถียงกันในสภา ฯ เอาศัพท์จำนวนไม่ได้ทีเดียว เพราะฉะนั้น

จึงในรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๔ ให้อำนาจไว้ให้ประธานสภา ฯ ก็เป็นกฎ
เราจะถามกันซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์นั้นไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นอย่างนี้ จึงควรจะให้
เป็นตามที่กรรมการ ไม่ควรจะได้เปลี่ยนแปลงเลย

นายศิริภัก ขัยนาม กล่าวต่อ ข้าพเจ้ารู้สึกที่เราออกจะเข้าใจผิด
กัน ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิกผู้พูดเมื่อก่อน ถ้าพูดถึงรัฐธรรมนูญ
นุญ ระเบียบการประชุมของสภา ฯ ที่มอยู่เดิม แทบจะขัดกันเสีย
ทั้งหมด เช่นในระเบียบนั้นว่าการพูดต้องพูดต่อประธาน การเสนอ
ญัตติจะต้องมีสมาชิกรับรองแล้ว ระเบียบอะไรต่าง ๆ เราไม่มีปรากฏ
อยู่ในรัฐธรรมนูญเลย ถ้าสมาชิกเข้าใจว่าระเบียบการประชุมขัดต่อ
รัฐธรรมนูญ เราทำอะไรไม่ได้เลย ข้าพเจ้าเข้าใจว่าจะต้องเขียนมาใน
รัฐธรรมนูญให้หมดทุกอย่าง เช่นการพูดต่อประธานและอะไรต่ออะไร
เป็นต้น แต่รัฐธรรมนูญให้สิทธิของสภา ฯ ว่าให้ เป็นผู้ร่างระเบียบ
ข้อบังคับได้แล้ว และก็ไม่ต้องขัดกับรัฐธรรมนูญเลย

คุณวรดิษฐ์ ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวต่อ
ข้าพเจ้าก็ยังถือว่าคำว่าในที่ประชุม นั้น หมายความว่า จะต้องโต้ตอบกัน
ในปัจจุบัน แต่ว่ามีสมาชิกผู้หนึ่งปริวิตกว่า ถ้าจะให้รัฐบาลตอบในที่
ประชุมแล้ว ไหนเลยรัฐบาลจะตอบได้ ในข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าบางกรณี
หรือว่า โดยมากย่อมจะตอบได้ทีเดียว เพราะว่ากระทู้ถามนั้นเป็น ๒
อย่าง อย่างหนึ่งถามถึงนโยบาย และอีกอย่างหนึ่งถามในข้อเท็จจริง

ถ้าพูดถึงถามนโยบายแล้ว โดยมากรัฐมนตรีจะต้องตอบได้ทีเดียว เช่น กับว่าสมาชิกจะตั้งกระทู้ถามว่า เหตุใดเราจึงต้องเกณฑ์เด็กตั้งแต่อายุ ๘ ขวบขึ้นไปเข้าโรงเรียน อย่างนี้รัฐบาลอาศัยนโยบายอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น ก็ดูเหมือนว่ารัฐมนตรีเจ้ากระทรวงจะต้องตอบได้ทันทีว่าเพราะเหตุไร ถ้าเป็นข้อเท็จจริง เช่นการถามว่าเด็กที่เรียนอยู่ทุกวันนี้มีจำนวนเท่าไร เช่นนี้จำเป็นอยู่เองที่รัฐมนตรีจะต้องไปสอดส่องจากเจ้าหน้าที่ ยากที่รัฐบาลจะจำไว้ได้ ด้วยเหตุเช่นนี้การที่จะต้องตอบในชั้นใดชั้น ก็วินิจฉัยได้ทีเดียว เพราะเหตุฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงคิดว่าในรัฐธรรมนูญให้ตอบและให้ถามในบัลลังก์นี้ โดยอาศัยคำว่าในที่ประชุม นั้นเอง

นายสร้อย ฤๅณดี นายแทนราช ภูริจันท์ อดีตนายกรัฐมนตรี กล่าวถึง ข้าราชการต้องขอประทานโทษ บางที่ท่านสมาชิกบางท่านยังเข้าใจมาตรา ๕๐ นั้นผิดอยู่ เพราะเหตุว่ามาตรา ๕๐ แห่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่า ในตอนที่ ๒ ในที่ประชุมสมาชิกทุกคนมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในข้อความใดอันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ อย่างนี้เป็นต้น คือหมายความว่าทุกคนไม่ต้องผู้รอง แต่ว่า การที่สภาฯ ออกข้อบังคับนั้น วิชิตถามเรื่อง การประชุมที่จะให้เรียบร้อยได้อย่างไรนั้น เท่ากับว่าวิธีพิจารณาหรือวางระเบียบข้อบังคับให้ทำเป็นหนังสือ แต่ก็ไม่คัดสิทธิที่จะทำเป็นหนังสือได้ แต่ว่าข้อใจอยู่อย่างเดียวกันว่า ขอให้แยกว่ากระทู้

ไหนเป็นธรรมดาหรือว่าทุกคน แต่ว่าอาจข้อมบังคับได้ ให้ทำเป็น
หนังสือขึ้นไม่ผิด

หลวงวรนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าววา
คามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ ท่านให้อำนาจไว้ว่า สภาผู้แทนราษฎร
มีอำนาจตั้งข้อมบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาฯ เพื่อดำเนินการ
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ เป็นความจริง ข้อมบังคับของเรา
มีหลาย ๆ อย่างที่เดี๋ยวนี้ทำไป แต่ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ที่บัญญัติ
นั้นไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเลย นอกจากข้อที่จะได้ ได้เดียวกัน เมื่อ ๒-๓
วัน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่าอย่างไร ๆ ก็ดีสภาฯ นี้
มีอำนาจที่จะตั้งข้อมบังคับได้ตามมาตรา ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญ แต่ว่าข้อ
บังคับนั้นจะต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าววา
เรื่องที่โต้เถียงกันอยู่นี้ ความจริงเกิดจากท่านสมาชิกผู้หนึ่ง ซึ่งเป็น
กรรมวิธีการอยู่ด้วย ครั้นภายหลังที่ท่านสมาชิกอีกผู้หนึ่ง เสนอญัตติ
ว่ามีทางพอจะทำให้ผู้เสนอญัตตินั้นพอใจได้ คือท่านสมาชิกผู้แทน
ราษฎรจังหวัดอุบลได้เสนอญัตติขึ้นแล้ว และยังมีท่านสมาชิกผู้ของใจ
อีกปายอีก ครั้นอภิปรายมากมายในที่นี้ก็ถึงท่านเองเดียวกันกับผู้แทน
อุบลที่เสนอได้ เพราะฉะนั้นเพื่อจะตัดความให้เขา - ข้าพเจ้าขอรับรอง
ญัตติของผู้แทนจังหวัดอุบล และขอให้งดมติเสียเดี๋ยวนี้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีผู้เสนอให้ลงมติก็อยาก
จะถามเสียก่อนว่าจะควรแก้หรือไม่ควรแก้

ขุนส่งมาหารทิศคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า
เฉพาะเรื่องนก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขอชักชวนท่านสมาชิกทั้งหลาย
ว่าให้ระมัดระวังรัฐธรรมนูญ การที่เราเถียงกันอยู่นี้เป็นปัญหา ๒ แง
งหนึ่งว่าเราขัดต่อรัฐธรรมนูญ และอีกเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องความสะดวก
ต่อหน้าพเจ้าอยากจะชักชวนสมาชิกทั้งหลายขอให้รัฐธรรมนูญว่า อันนี้
ขัดหรือไม่ ถ้าไม่ขัดแล้ว เราจะวินิจฉัยกันในเรื่องความสะดวก
ความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่ารัฐธรรมนูญกล่าวถึง กระทั่งตามนั้น ให้
ถามในที่ประชุม คำที่ว่าถามเป็นคำตอหยๆ ไม่ได้ว่าให้ทำเป็นหนังสือ
หรือไม่ทำเป็นหนังสือ เราควรจะดูมาตราอื่นเปรียบเทียบกับมาตรา
นี้ว่า กษัตริย์มีตและเปิดประชุมนั้นไม่ปรากฏว่ามีหนังสือ แต่เท่าที่
กันนั้นเห็นว่าเป็นตายลักษณะอีกขรมามีต และมาตรา ๗๖ ว่า บรรดา
พระราชบัญญัติทั้งหลายจะตราเป็นกฎหมายได้ โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาฯ ผู้แทนราษฎร ก็หมายความว่าเราจะทำเป็นพระราชบัญญัติ
แต่ดูเหมือนว่าจะมีหนังสือหรือไม่มีหนังสือก็ไม่ปรากฏ แต่ที่เราทำเป็น
หนังสือ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นแก่ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแน่ เป็นแก่ที่
เราให้ความสะดวกกว่าเราควรจะทำอย่างไร ข้าพเจ้าขอฝากความระมัด
ระวังไว้ก่อนที่จะโหวต

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ราชเจ้าจะโอดว่าจะยื่นตาม
ร่างเดิมหรือจะเปลี่ยนตามที่สมาชิกเสนอปฏิบัติ ท่านผู้ใดเห็นสมควร
จะเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงตามที่สมาชิกเสนอปฏิบัติ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๓๗ ท่าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าจะยื่นใ้
ตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๔๕ ท่าน เป็นอนันตามร่างของกรรมา
ธิการ

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่
เมื่อก่อนที่ข้าพเจ้าได้ถามท่านกรรมาธิการบอกว่ สำหรับที่จะคอยในทาง
ราชกิจจานุเบกษานั้น จะคอยในทางสำนักงานโฆษณาการด้วยหรือไม่
กรรมาธิการยังไม่ได้ตอบข้อนี้

พ.ต. หลวงรัตนสิทธิพิชัย กล่าวว่ สำหรับการที่จะให้รวมคำคอย
ไปทางสำนักงานโฆษณาการหรือไม่นี้ เป็นกิจการในทางบริหารโดย
เฉพาะ ทางสำนักงานโฆษณาการจะพิจารณาเองว่ จะสมควร
โฆษณาทางสำนักงานนั้นหรือไม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ พอใจหรือยัง

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่
พอใจแล้ว

เลขาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๕๘

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวว่า
ในข้อ ๕๘ รัฐมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่า
ข้อความนั้น ๆ ยังไม่เปิดเผย และเกี่ยวแก่ความปลอดภัย หรือ
ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน แต่ต้องชี้แจงเหตุผลให้ทราบ คำว่า
“เมื่อเห็นว่าข้อความนั้นยังไม่สมควรเปิดเผย และเกี่ยวแก่ความปลอดภัย
ของแผ่นดิน” นั้นเป็นคำที่คัดมาจากรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าเห็นว่า
ไม่จำเป็นจะต้องใส่ไว้ในข้อบังคับนี้ ที่มีไว้เห็นจะพอแล้ว ไม่
จำเป็นจะต้องใส่ไว้อีก แต่ว่ากรรมาธิการจะว่าอย่างไร

พด.ต. พระยาศรัยทุทเดชน์ ว.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า
การแปรญัตติทำนองของสมาชิกนั้น ในข้อต่างๆ ได้ผ่านมาแล้ว ตก
ไปแล้วก็มี แล้วในข้อนี้ก็เหมือนกับบางอย่างที่เดินมาแล้ว และตกไป
แล้ว เห็นว่าจรรยาวัธได้เช่นเดียวกัน

น.ต. หลวงอำรวงนาวาสวัสดิ์ ว.น. กล่าวว่า ในข้อ ๕๘ นี้
มีข้อยกคำที่ผิดกับรัฐธรรมนูญอยู่คำหนึ่ง บางทีจะเป็นด้วยพิมพ์ผิด ใน
บรรทัดที่ ๒ คำว่า “และ” เห็นจะเป็น “เพราะ” ขอเปลี่ยนให้ตรง
กับรัฐธรรมนูญ

พ.ร.ต. พระยาศรัยทุทเดชน์ ว.น. ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่า
ว่าไม่ขัดข้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา กรรมการไม่ขัดข้อง

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๕๘

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ไม่มีผู้ใดสงสัย ผ่านไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ข้อ ๒๕ ใครจะทักท้วง

อะไรบ้าง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มนี้ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าวหา
ในข้อ ๒๕ นี้ ขาพเจ้าก็ได้กล่าวไปแล้วตั้งแต่ครั้งแรก สำหรับข้อ
นโยบายนั้น ขอแปรญัตติให้คัดออกเสีย แต่ก็เดิมว่า "อันนอก
จากกระทูถาม" เพื่อว่ากระทูถามนมีอยู่ ๒ ชนิดด้วยกัน คือว่าถาม
ข้อเท็จจริง และนโยบาย อย่างนี้เป็นต้น แต่ในข้อนี้จะมุ่งถึง
นโยบายไม่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงแล้ว ก็ขอมจะเป็นความลำบากต่อสมาชิ
กสมาชิก็จะเอาอะไรไปทราบได้ เพราะฉะนั้นขาพเจ้าจึงคิดว่าอันนอกจาก
กระทูถามนั้นให้เติมได้จะดีกว่า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรกรรม กรรมการ ทรงกล่าวหา
ตามที่กรรมการร่างไว้ นั้น ก็ดั่งจะอ้างเดี่ยวยิ่งกว่าที่สมาชิกลง
เพราะว่าตามที่เสนอนโยบายออกไปนั้น อาจจะเป็นของจากกระท
ถามก็ได้ ตั้งกระทูถามก็ได้ ส่วนข้อบัญญัติไว้ว่าจะเขียนนโยบาย
เกี่ยวข้องกับใครจะออกไปแล้ว คงจะไม่เป็นข้อเท็จจริง เมื่อมีข้อเท็จ
จริงแล้ว ใช้วิธีกระทูถาม ก็เพื่อจะออกไปในข้อเท็จจริงการที่
จะออกไปแล้วก็จะต่อเนื่องไปถึงว่าตมมติว่าจะ ตมมติได้วางใจ
หรือไม่ได้วางใจ รัฐบาลนั้นยอมเป็นข้อนโยบาย

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
ถ้าหากว่าเกิดม้กรณีขึ้น ส้มคดีว่าทางรัฐบาตตอบให้ส้มาชิกไม่ตรงกับ
ความจริงแต่จะเช่นกรณีทางอย่างไรที่จะให้ส้มาชิกได้รับความยุติธรรมพอ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าววา ตามร่าง
ข้อ ๕๗ ได้เปิดโอกาสให้ท่านสมาชิกซักถามได้ความกระจ่างขึ้นพอจะให้
ได้คำตอบที่พอใจถึง ๓ ครั้งแล้ว แต่ถ้ในกรณีพิเศษประธานจะอนุญาต
ให้เกินกว่า ๓ ครั้งก็ได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา พอใจหรือยัง

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
ผ่านไปได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ข้อ ๒๔ ไม่มีใครทักท้วง ผ่าน
ไปได้

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๕๔

พระยาวิเศษสังหนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าววา
ตามข้อ ๓๔ น ข้อ ๒๔ ภายใต้อขบบังคับ ตามญัตติ ในเรื่องนั้นไม่มี

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา เจ้าคุณวิเศษฯ เจริญพุดช้
อีกที

พระยาวิเศษสังหนาท ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครนายก กล่าววา
พอแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ถ้าเช่นนั้นก็ผ่านไปได้

เดชาธิการสภาฯ อ่าน หมวดที่ ๘ ว่าด้วยคณะกรรมการ

ข้อ ๖๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ไม่มีใครคัดค้านผ่านไปได้

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๖๑, ๖๒, ๖๓

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวหา
ในข้อ ๖๓ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ คือว่าในหน้า ๑๒ บรรทัดที่ ๔ คณะ
กรรมการย่อมมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ คำว่าเรียกนั้น ข้าพเจ้าแปร
ญัตติว่าเป็นเชิญ แต่กรรมการไม่ตกลงด้วย ทำไมข้าพเจ้าจึงแปร
ว่าเชิญ เพราะว่าคำว่าเชิญย่อมเป็นคำสุภาพอย่างหนึ่งและอีกคำหนึ่งจะ
ไปขัดกับเสรีภาพกับรัฐธรรมนูญก็ได้ ย่อมเป็นการที่ไม่สู้จะเหมาะนัก
ถ้าสมมุติว่าคนหนึ่งกำลังจะตายอยู่แล้ว หรือพี่น้องของเขา กำลังจะตายอยู่
แล้วฉันเรียกว่าไม่เป็นการเหมาะ เป็นการผิดเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

หลวงวชิราวุฒิชัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา กล่าวหา
ตามข้อ ๖๕ อำนาจของคณะกรรมการแต่ว่าเมื่อมีเหตุผลอันสมควรเช่น
ว่าเจ็บป่วยเช่นนั้น ก็เป็นธรรมดาจะไม่มา ก็ชี้แจงเหตุผลให้ทราบ ถ้า
ไม่มาก็ไม่มีความผิดอะไร เมื่อมีเหตุผลสมควร ถ้าไม่มีเหตุผลสมควร
แล้วก็ต้องมา ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตราใด ๆ เลย

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าววา
เสรีภาพของบุคคลจะว่าอย่างไร ถูกเรียกมา ถูกกระทำเช่นนั้น จะ
บอกว่าไม่ขัดข้องหรือ เสรีภาพที่จะทำอะไรทำได้แล้ว จะมีกฎเกณฑ์
อะไรอีกเด้อ

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
ใช้วาเราจะมีสิทธิทุกอย่าง ใช้วาเราจะมีเสรีภาพทุกอย่าง ขอให้คิด
ดูวาคนทุกคนจะมีสิทธิเสรีภาพต้อง อยู่ในขอบเขตค้ของ กฎหมาย จะ
เรียกว่าตัดเสรีภาพของบุคคลได้ยัอย่างไร

พ.ต. หลวงรัตนสิทธิพิชัย กล่าววา การที่ใช้คำว่าเรียกจะเป็น
การตัดอำนาจหามีได้ เพราะเหตุวาตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๓ ให้อำนาจ
ไว้แล้ว จะอ่านให้ ฟัง ค้คือ สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกสมาชิก
๕๕ เป็นคณะกรรมการวิสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลที่ เป็นสมาชิก
หรือไม่เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกกระทำกิจ
การหรือพิจารณาข้อบ่สวนข้อความใด ๆ อันอยู่ในวงเส่นอของ สภา ฯ
แต่วรรายงานต่อสภาฯ คณะกรรมการที่กล่าวนี้ ย่อมมีอำนาจเรียก
บุคคลใด ๆ มาชี้แจงแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือ พิจารณา อยู่
นั้นได้ เอกสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘ นั้น ท่านว่าค้มีครองถึง
บุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรานี้ด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ถอนหรือไม่

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
ถอน

เดชาธิการสภา ฯ อ่านข้อ ๖๔

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ไม่มีผู้ใดส่งสัยก็ผ่านไปได้

เดชาธิการสภา ฯ อ่านข้อ ๖๕

น.ต. หลวงชำนาญนาถวิสัย ร.น. กล่าววา ในข้อ ๖๕ รัฐบาล
เห็นว่าเพื่อที่จะให้กิจการ ดำเนินไปโดยเรียบร้อย และเป็น การ ถูกต้องไม่
มีผิดพลาด เพราะฉะนั้นในข้อ ๖๕ รัฐบาลขอเสนอเพื่อแปรญัตติ เคมี
ลงไปเป็นข้อ ๖๕ ทวิใจความว่าผู้เสนอหรือแปรญัตติจะเป็นรัฐบาลหรือ
สมาชิกก็ได้ ย่อมไปประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในคณะกรรมการ
ได้ แต่ไม่มีสิทธิลงมติ คณะกรรมการประชุมคราวใดให้แจ้งให้รัฐบาล
หรือสมาชิกผู้เสนอหรือแปรญัตติทราบล่วงหน้าทุกครั้ง เหตุผลในการ
ที่รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติในข้อนี้ เท่าที่ทราบว่าได้มีการ ทุ่มเถียงกัน
มากมาย คือมีสมาชิกบางท่านสงสัยไปว่า ในการที่แปรญัตติเป็น
เช่นนี้ เป็นการที่จะไปคัดสิทธิสมาชิก หรือว่าจะเป็นการที่ทำให้สมาชิก
ทำการงานไม่ได้ตั้งใจ ข้อนี้ขอประธานเสนอว่าถูกต้องตามหลักการ
อย่างยิ่ง ความจริง กล่าวคือ รัฐบาล กัด หรือ สมาชิกในสภาฯ กัด
เช่นเสนอร่างพระราชบัญญัติเป็นต้น และเมื่อสภาฯ ตกตงรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้ว ก็ได้ส่งไปยัง กรรมการดำเนิน หรือ
วิสามัญแล้วแต่กรณีที่จะตกตง ไม่มีข้อบังคับอันหนึ่งอันใดมอบอำนาจที่

จะเชิญสมาชิกผู้เสนอญัตติไปชี้แจงแสดงความคิดเห็น และเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว จะมาข่งในสภาฯ เช่นตัวอย่างว่า บุคคลผู้หนึ่งเป็นผู้สร้างบ้านได้เอาบ้านนั้นไปมอบแก่กรมการเพื่อพิจารณาว่าบ้านที่สร้างขึ้นมานั้นจะเป็นการสมควรหรือไม่ ถ้ามีว่ากรมการจะต้องให้เอาประตูหนึ่งออกเสีย เช่นนั้นแล้ว ควรจะถามผู้สร้างว่าผู้สร้างจะทำเช่นนั้นเพื่อเหตุผลประการใด และถ้าถอนประตูนั้นออกนั้นจะเป็นอย่างไรบ้าง ถ้าถอนแล้วอาจจะทำให้บ้านนั้นพังก็ได้ ผู้สร้างยอมทราบได้ดีว่าประตูนั้นมียึดเหนี่ยวไปถึงอะไรบ้าง เพราะฉะนั้น ควรจะเชิญผู้เสนอญัตติ และเป็นทางที่ดี จะได้บอกไปยังรัฐบาลด้วย เพื่อจะได้ให้เจ้าของญัตติชี้แจงเหตุผลที่ตนเสนอมา บางทีเรื่องนั้นอาจจะตกลงกันได้ ในที่ประชุมกรมการ ก็ไม่จำเป็นจะต้องมาโต้เถียงกันในสภาฯ และในเรื่องนั้นในสมัยวิสามัญก็ได้ดำเนินกิจการอยู่ กล่าวคือทางคณะกรรมการก็ได้เคยชี้แจงไปให้รัฐบาลทุกคราว ในเมื่อถึงเวลาที่รัฐบาลแปรญัตติ และญัตติที่ตนเสนอขึ้นเองนี้ รัฐบาลจึงได้เสนอขอแปรญัตติในข้อ ๖๕ ทวีขึ้นมา และที่ประชุมอาจจะเห็นว่าเป็นคนละเรื่องกับข้อ ๖๕ เดิม จะเปลี่ยนเป็นข้อ ๖๖ ก็ได้ การที่เสนอเป็น ๖๕ ทวีนั้น ก็เพื่อให้ถูกต้องระเบียบเท่านั้น ถ้าจะเปลี่ยนเป็นอีกข้อหนึ่งก็ได้ คือ ข้อ ๖๖

พ.ร.ค. พระยาศรัยทนต์นี้ ร.น. กล่าวหา ในเรื่องนั้นคณะกรรมการขอประทานแสดงว่า เดิมรัฐบาลได้ขอแปรญัตติมาให้แก่รัฐมนตรี

ฝ่ายเดียวเข้านั่งฟังประชุมและอภิปรายได้ ในชั้นกรรมาธิการจึงตกลงว่า
 ย่อมเพิ่มเติมให้ มาตราฉบับรัฐบาลได้แปรญัตติเพิ่มผู้เสนอรวมทั้งสมาชิก
 มาด้วย และได้ส่งแปรญัตติไปในคราวประชุมครั้ง แต่ว่าการพิจารณา
 ที่แล้วมา เวदानุกรรมาธิการมีหน้าที่พิจารณาแต่เฉพาะ หมวดที่ ๒
 เท่านั้น จึงไม่ได้พิจารณาเรื่องนิตยสาร แต่เมื่อได้ปรึกษากันแล้ว ก็เห็น
 ว่าไม่ขัดข้อง แต่ทั้งนี้แต่เพียงประชุม

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่า ในเรื่อง การแก้ไขข้อบังคับที่กว้างขึ้นมาใหม่ ตามมติของที่ประชุม
 นี้ได้ตกลงมอบให้กรรมาธิการไปแล้ว สมาชิกมีสิทธิแปรญัตติได้ภายใน
 ในกำหนดเวลา เมื่อเช่นนั้นแล้ว รัฐบาลก็มีสิทธิที่จะแปรญัตติได้ ใน
 กำหนดเวลาซึ่งสภาฯ นี้ได้กำหนดให้ แต่ในข้อแปรญัตติซึ่งเสนอมาใหม่
 นี้ เป็นข้อแปรญัตติที่ส่งขึ้นมาใหม่นอกเวลาที่สภาฯ กำหนดให้ ย่อม
 ขัดกับระเบียบการของสภาฯ นี้ เพราะว่าการที่กรรมาธิการได้รับข้อ
 บังคับไปปรึกษาใหม่นั้น สภาฯ เราได้ตกลงให้แปรญัตติเฉพาะ หมวด
 ที่ ๒ ว่าด้วยกระที่เท่านั้น การที่รัฐบาลเสนอแปรญัตติในหมวดที่ ๒
 จึงไม่ชอบ สภาฯ นี้ไม่มีสิทธิที่จะรับข้อแปรญัตติ

น.ค. หลวงชำระนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่า บางที่ท่านสมาชิก
 ผู้อภิปรายเมื่อจะไม่ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้โดยตลอดตามที่ประธาน
 คณะกรรมาธิการได้รายงานให้ที่ประชุมทราบแล้วว่า เรื่องนี้รัฐบาล

ได้ขอแปรญัตติไว้ ในครั้งก่อน และในการที่ขอแปรญัตติไปในครั้งนั้นก็
 แค่ว่าเพราะรัฐมนตรีเท่านั้น เมื่อเช่นนั้น ถวายมาธิการ จึงไม่ได้รับเอาไป
 พิจารณา เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นอันว่ารัฐบาลได้แปรญัตติไปแล้ว แต่
 คณะกรรมาธิการไม่ได้รับไปพิจารณาเท่านั้นเอง เหตุฉะนั้นย่อมเป็น
 สิทธิของรัฐบาลอยู่ และผู้แปรญัตติจะมาเสนอได้ในเวลาที่ประชุมกันถึง
 ขอนน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่า จริงอยู่ที่ท่านรัฐมนตรีได้กล่าวเมื่อก่อน แต่ขอแปรญัตติที่มีสิทธิแปร
 ในที่นี้เพราะขอแปรญัตติเดิม ไม่ใช่ขอแปรญัตติเดี๋ยวนั้น ขอแปร
 ญัตติใดที่แปรญัตติ ต้องแปรญัตติภายใน กรอบ ไม่ใช่อภิปรายนอก
 กรอบ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ขอให้มีการแปรญัตติโดยเพิ่มรัฐมนตรี
 เข้าเช่นนั้น ก็ขอที่คณะรัฐมนตรีจะอภิปรายในนั้นเพราะเรื่อง รัฐมน
 ตรีเท่านั้น คณะรัฐมนตรีไม่มีสิทธิที่จะมาอภิปรายในข้อแปรญัตติเพิ่ม
 เดิม โดยเพราะเกี่ยวข้องกับข้อที่ว่าขอผู้แปรญัตติได้ ผู้เสนอข้อผู้แปร
 ญัตติได้ ไม่มีสิทธิมาอภิปรายได้ในข้อนั้น นอกจากมาอภิปรายในข้อ
 ที่รัฐมนตรีได้แปรญัตติแล้ว คือเพราะรัฐบาลอย่างเดี๋ยวนั้น

ด. ยู่ เกียง ทองตงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
 ในข้อนี้ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ คือว่าขอให้ตัดคำว่า “เว้นแต่ประธาน

จะอนุญาต” ออก กวที่ข้าพเจ้าได้ขอให้คัดค้าน ก็เพราะเหตุว่ากรรมมา
 จิการเป็นตัวแทนของสภาฯ น สภาฯ นได้จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาญัตติ
 หรือร่างพระราชบัญญัติใดๆ ได้ ร่างพระราชบัญญัติหรือญัตตินั้นไม่
 เป็นความลับ เพราะฉะนั้น สมาชิกก็มีสิทธิที่จะไป พัง กรรมมาจิการได้
 ทุกเมื่อ

น.ค. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ ตามที่สมาชิกผู้หนึ่ง
 ก็ผู้แทนออกได้อภิปรายนั้นเป็นการถูกต้องแล้ว และรัฐบาลก็รู้แล้วว่า
 ความจริงจะต้องเป็นเช่นนั้น แต่ในเรื่องนี้ความจริงตามระเบียบจะต้อง
 เป็นเช่นนั้น คือ รัฐบาลยอมมาแปรญัตติได้ในญัตติที่ได้เสนอไปแล้ว แต่
 เมื่อพิจารณาถึง การแปรญัตติของ รัฐบาลในเรื่องนี้แล้ว ย่อมมีสิทธิที่จะ
 แปรญัตติออกออกไปได้อีก ก็ อย่งไรก็ดีเพื่อความยุติธรรม รัฐบาล
 จะเอาประโยชน์แต่ทางเดียวนั้นไม่ถูก ตามหลักที่เป็นจริงแล้ว ผู้เสนอ
 แปรญัตติย่อมได้รับสิทธิเท่า ๆ กัน เพราะฉะนั้น รัฐบาลจึงเสนอขอให้
 พิจารณารวดเดียว เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบ จะพิจารณาเฉพาะ
 ญัตติเก่าได้แล้ว ก็จะได้ตั้งข้อเพิ่มเติมในญัตติเก่านั้นเสนอ ซึ่งมีสิทธิ
 ทำได้ตามระเบียบ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ยอมหรือไม่

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
 กล่าวว่ ขอให้ดำเนินการตามข้อบังคับ

นายบุญศิริ เทพาคำ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวว่า ข้อความในวรรคต้นของข้อ ๖๕ นี้ ข้าพเจ้าได้อ่านถ้อยแถลงหลายครั้ง ไม่เข้าใจความหมายที่ท่านกรรมาธิการได้ร่างมา คำว่าสมาชิกหรือ รัฐมนตรีที่ไม่ได้ เป็นสมาชิกนี้ หมายความว่าอย่างไรกัน สมาชิกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกจะไม่เข้ากันหรือ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกหรือรัฐมนตรีที่ไม่ได้เป็นกรรมาธิการจะมีอีกกว่าหรือ

พ.ต. หลวงรณสีทธิพิชัย กล่าวว่า รัฐมนตรีที่ไม่ได้เป็นสมาชิก เช่นอย่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตราธิการ เป็นต้น

ด. ยู่ เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าอยากจะตกลงกับคณะกรรมาธิการ โดยเฉพาะ คือถ้าแม้ว่า คณะกรรมาธิการยอมตัดคำว่า “เว้นแต่ประชุมดับ” แล้ว ข้อบัญญัติของรัฐบรรดาก็เหมือนกับของข้าพเจ้าไม่ต่างกัน

พ.ต. หลวงรณสีทธิพิชัย กล่าวว่า ตามข้อ ๖๕ ที่กล่าวว่า “เว้นแต่สภาฯ ได้ลงมติให้เป็นการประชุมดับ” นั้นมีความหมายถึง การประชุมของคณะกรรมาธิการในเรื่องนั้นเป็นการประชุมดับ ซึ่งสภาฯ ได้ลงมติใหม่ดังนี้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ตามนัยสมาชิกก็จะใกล้เคียงกัน พูดเรื่องหนึ่งยังไม่ทันจบ แล้วก็นำไปอีกเรื่องหนึ่ง พูดเรื่องหนึ่งแล้วก็นำไปเรื่องโน้น เมื่อไรจะเสร็จกัน

เดี่ยที่ ต่มาชิกผู้ใดทรวลิตทิจจะพูด ขอให้รักษาประเด็นไว้ว่า เราพูด
ประเด็นอะไรแล้ว พูดให้จบเสียก่อนจึงพูดเรื่องใหม่ เพราะฉะนั้นการ
ที่มาอ้างรายงานการประชุมของเรา คงจะไขว้เขวใหญ่ เรื่องนี้ยังไม่ตก
ลงไปเรื่องนอกแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าจะขอให้พิจารณา
ในข้อที่รัฐบาลเสนอก่อน

ขุนวรสิทธิ์รุณเจทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ตามที่รัฐบาลเสนอแปรญัตติมานี้ ว่าตามความจริงแล้วย่อมเป็น
ประโยชน์แก่สมาชิกมากที่สุด แต่หากว่ามีสมาชิกหนึ่งคนว่าผิดด้วย
ข้อบังคับ เพราะไม่ได้แปรญัตติขึ้นไปตามข้อบังคับ ข้อนี้ในสภาฯ เราได้
เลขทำกันมา คือว่าสิ่งใดที่ขัดด้วยข้อบังคับ เราเคยขอหรือคือที่ประชุม
ว่าบางเรื่องขอให้ที่ประชุมลงมติใหม่ เพราะฉะนั้นตามความเห็นของ
ข้าพเจ้าเห็นว่า เรื่องนี้เป็นประโยชน์แก่สมาชิกมากที่สุด เพราะเหตุ
ฉะนั้นถ้าแม้ว่าเราจะไม่ถูกกับข้อบังคับ แต่ว่าเราขอให้ที่ประชุมลง
มติก็ได้

น.ศ. หดวงษ์ารังนาวาสวัสดิ์ ร.น. กล่าวว่ ข้าพเจ้าได้ชี้แจง
แล้วว่ การกระทำเช่นนี้ไม่เป็นการผิดข้อบังคับ คือขอให้ประธานนำ
เอาคำแปรญัตติเดิมของรัฐบาลขึ้นพิจารณา และในการพิจารณาเช่นนี้
รัฐบาลได้ขอแปรญัตติขยายความให้กว้างออกไปอีก ซึ่งไม่เป็นการผิด
ข้อบังคับอะไรมิได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คำแปรญัตติเดิมของรัฐบาล
ว่าอย่างไร

ร. ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า คำแปรญัตติว่า “รัฐมนตรี
เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนรัฐบาลย่อมมีสิทธิไปประชุม และแสดง ความเห็นใน
คณะกรรมการได้” แต่ถ้าไม่เป็นกรรมาธิการจะออกเสียงคะแนนไม่
ได้” นี้แปรว่าญัตติเดิมว่าอย่างไร วรรค ๒ มีถ้อยคำหนึ่งว่า “คณะ
กรรมาธิการนัดประชุมคราวใด ให้แจ้งความให้รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือ
ผู้แทนรัฐบาลทราบ”

พ. ร. ต. พระยาศรียุทธเสนี ร. น. กล่าวว่า ในเรื่องนี้ข้าพเจ้า
ขออธิบายในนามของสมาชิกผู้หนึ่ง โดยที่ได้เป็นกรรมาธิการทุกคราว
ในเรื่องร่างข้อบังคับเช่นนี้ และในหน้าที่ที่ได้ตรวจญัตติต่าง ๆ มา แปร
ญัตติของรัฐบาลฉบับนี้ ข้าพเจ้าจำได้ว่า ดูเหมือนได้ตั้งเจ้าหน้าที่ว่า
อย่าเพิ่งแจกเลย เพราะว่าเป็นการแปรญัตติซึ่งรัฐบาลได้เสนอไว้ก่อน
มีสิทธิจะมาขอแปรญัตติในที่ประชุมได้ เพราะคณะกรรมการไม่
ยอมแก้ตามนั้น แต่ถ้าการที่เพิ่มไว้เช่นนั้นก็ไม่ผิดอะไร กลับเป็น
ประโยชน์แก่สมาชิกเสียอีก ที่จะได้เห็นข้อความที่รัฐบาลทักท้วง และ
ข้าพเจ้าได้คำนวณครั้งหนึ่งซึ่งเจ้าพระยาศรีฯ เขียนมาให้ข้าพเจ้าฯ ได้เสนอ
ว่าเรื่องสมควรถึงในที่ประชุม เรื่องนี้ไม่เป็นการผิดข้อบังคับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ข้าพเจ้าใคร่จะขอถามสภาฯ
ว่า จะยอมรับพิจารณาญัตติของรัฐบาลหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นควร
รับพิจารณา โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกส่วนมากยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่ายอมรับ
พิจารณาญัตติของรัฐบาล

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ทางฝ่ายกรรมาธิการจะ
จัดข้ออย่างไรบ้างตามที่รัฐบาลขอแปรญัตติ

พ.ร.ค. พระยาศรัยยุทธเสณี ว.น. กล่าวคือ แล้วแต่ที่ประชุม
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ ทางฝ่ายกรรมาธิการไม่
จัดข้อ

พ.ค. หลวงจรณสิทธิ์พิชัย กล่าวคือ ไม่ใช่ไม่จัดข้อ คือแล้วแต่
ที่ประชุม

นายสันติ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวคือ
ก่อนที่จะลงมติในคำแปรญัตติของรัฐบาล ข้าพเจ้าอ่านแปรญัตติของ
รัฐบาลที่ปรากฏอยู่ในบันทึกของกรรมาธิการแล้ว สงสัยว่ารัฐบาลมี
ความมุ่งหมายอย่างไรใช้หรือไม่ คือว่า ในบรรดาที่ ๒ ของข้อ ๖๕
วรรคแรก มีว่า “เว้นแต่สภาได้ลงมติให้เป็นการประชุมลับ” ที่นี้ใน
คำแปรญัตติของรัฐบาลข้อ ๖๕ ทวิ ไม่ได้บอกอภัยโทษแห่งข้อบังคับ
ข้อ ๖๕ ทั้งนี้หมายความว่า การประชุมลับผู้แทนรัฐบาลก็เข้าไปฟังได้
เช่นนั้นหรือ

น.ต. หาดวงษ์ารังนาวาสวัชดี ร.น. กล่าวว่า ความประสงค์ของ
 รัฐบาลมีอย่างนี้ อธิบายโดยย่อ ๆ ก็คือว่า จะเป็นรัฐบาลที่ดี หรือสมาชิก
 กดี ซึ่งจะเป็นเจ้าของเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ในคราวที่คณะกรรมการจะ
 พิจารณาถึงเรื่องนั้นแล้ว ความระเบียบที่ดีและตามหลักที่ถูกต้อง ก็ควร
 จะเชิญผู้เสนอญัตติหรือแปรญัตตินั้นเข้าไปนั่งฟัง การประชุมด้วย เพราะว่า
 เจ้าของอาจจะไปโต้แย้งให้ความคิดต่าง ๆ ในการที่ตัวได้เสนอแปรญัตติขึ้น
 เป็นรูปเช่นนั้นจึงครอบไปถึงการประชุมด้วย ถ้าแม้ว่าไม่ได้ มีการ
 อภิปรายกันในเรื่องนั้นแล้ว รัฐบาลใครจะเสนอเพื่อให้เป็นที่เรียบร้อยและ
 เป็นการถูกต้องจริง ๆ ก็คือถ้าจะขึ้นตามคำแปรญัตติเดิมก็คือ คำว่า
 รัฐมนตรี เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนรัฐบาลน ก็เป็นผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติ
 ใด จะเป็นรัฐบาลหรือสมาชิกกดี ก็เป็นเช่นนั้น และในวาระที่สองว่า
 คณะกรรมการนัดประชุมคราวใด ให้แจ้งความให้รัฐบาล หรือสมาชิก
 ผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติ แก่คำว่า “รัฐบาล” เป็นว่า “รัฐบาลหรือ
 สมาชิกผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติ” แต่ถ้าแม้ว่าที่ประชุมจะอนุญาตเพื่อให้เป็น
 ที่เรียบร้อยจริง ๆ รัฐบาลใครจะขอเสนอข้อความใหม่ ดังที่ได้เสนอใน
 ตอนแรก

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
 ถ้ารัฐบาลไม่ขัดข้อง จะเอาคำว่า ข้อ ๖๕ ทวิ ออกได้หรือไม่ ก็เป็น
 วรรค ๓-๕ ในข้อบังคับข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าจะง่ายกว่า

น.ต. หลวงชำระนาอาสวดี ว.น. กล่าวว่า ข้าพเจ้าได้เรียน
ที่ประชุมแล้วว่า ถ้าแปรมาเป็นข้อ ๖๕ ทวิ ก็เพื่อทำตามระเบียบเท่านั้น
เพราะเหตุว่า ถ้าแปรเป็นข้อ ๖๖ ก็จะทำให้ข้อ ๖๖ ของร่างข้อบังคับเดิม
แต่ความจริงเรื่องนั้นเป็นคนละเรื่องกับข้อ ๖๕ ดังที่ได้อธิบายไว้แล้ว ถ้าแม้ว่า
ที่ประชุมเห็นสมควรจะอนุมัติให้เป็นข้อ ๖๖ แล้วก็จะถูกกับรูปความ คือ
เป็น ๖๖-๖๗-๖๘ เรื่อยๆ ไปตามลำดับ

ร.ต. เนศวร์ พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า ฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้เป็น
ข้อ ๖๖ ๖๗ ๖๘ แก่เรื่อยๆ ไป

น.ต. หลวงชำระนาอาสวดี ว.น. กล่าวว่า รัฐบาลไม่จัดตั้ง
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลขอแก้ไข คือ
แทนที่จะเป็น ๖๕ ทวิ เป็น ๖๖ ซึ่งมีความว่าผู้เสนอหรือแปรญัตติได้จะเป็น
รัฐบาลก็ได้ หรือสมาชิกก็ได้ ย่อมไปประชุมและชี้แจงแสดงความคิดเห็นใน
คณะกรรมการก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิที่จะลงมติ คณะกรรมการนัด
ประชุมคราวใดให้แจ้งให้รัฐมนตรีหรือสมาชิกผู้เสนอหรือแปรญัตติทราบ
เรื่องทุกครั้ง ตามที่ท่านได้อนุญาตให้รัฐบาลเสนอคำแปรญัตติได้
แล้วนั้น รัฐบาลขอแก้ความให้สอดคล้องขึ้นตามรูปนี้ ถ้าไม่มีท่านผู้ใด
คัดค้าน ข้าพเจ้าจะขอถือว่าสภาฯ อนุมัติให้เป็นญัตติได้

พ.ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี ว.น. กล่าวว่า ที่รัฐบาลเสนอใหม่นี้
มีแต่เพียงว่าผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติได้ จะเป็นรัฐบาลหรือสมาชิกก็ได้

ยอมไปประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในคณะกรรมการได้ แต่ไม่มี
สิทธิลงมติ คณะกรรมการนัดประชุมคราวต่อไปให้ชี้แจงให้รัฐมนตรี
หรือสมาชิกผู้เสนอหรือแปรญัตติทราบเรื่องนั้นทุกคราว

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
กล่าวว่า คือเมื่อที่ประชุมลงมติว่าการแปรญัตติของรัฐบาลไม่ขาดอายุ
ความ ทั้งนี้ปัญหาว่าญัตติของรัฐบาลนั้นเราจะรับได้ในข้อบังคับใหม่ นี้
เป็นปัญหาที่สอง แต่ในทางที่ข้าพเจ้าเห็นสมาชิก ไม่ใช่กรรมการ
ข้าพเจ้าเห็นว่าคำแปรญัตติของรัฐบาลที่ว่า ผู้เสนอหรือผู้แปรญัตติใดจะ
เป็นรัฐบาลหรือสมาชิกก็ได้ ย่อมไปประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นใน
คณะกรรมการได้ แต่ไม่มีสิทธิลงมติ ความจริงธรรมดาสมาชิก
ทุกคนย่อมมีสิทธิจะไปฟังการประชุมของกรรมการได้ เว้นแต่ที่ประชุม
จะลงมติว่าดัม แต่ก็ยกอย่างหนึ่งคณะรัฐบาลที่เป็นสมาชิกของสภาฯ
นั้นก็ยอมไปฟังการประชุมของกรรมการได้ ทั้งนี้ส่วนคณะรัฐบาลกับ
ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสภาฯ หรือคณะรัฐบาลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในกิจการ
อื่นๆ ตามข้อบังคับของเราก็ให้กรรมการมีอำนาจเรียกมาชี้แจงแสดง
ความเห็นได้ โดยที่เรามีความสงสัยอยู่แต่ในข้อบังคับ เช่นนั้นก็เห็นว่าที่
รัฐบาลขอเพิ่มข้อ๒๕ ทวิ ขึ้นมานั้นไม่ได้ผิดอะไรมากนัก เพราะข้อบังคับ
เรามีแล้ว

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.พ. กล่าวไว้ ข้าพเจ้าขอประทาน
 เสนอกราบเรียนที่ประชุมอีกครั้งหนึ่งว่า ข้อ ๖๕ นั้นเป็นบททั่วไป กล่าว
 ถึงสิทธิของสมาชิก ในการที่จะเข้าไปนั่งฟัง การประชุม ของ คณะ กรรมการ
 ธิการ แต่คำแปรญัตติของรัฐบาล ซึ่งจะขอให้เป็นข้อ ๖๖ นี้ เป็นข้อ
 อย่างหนึ่ง หมายความว่าเข้าไปในฐานะที่เป็นเจ้าของญัตติเท่านั้น ไม่ใช่
 เข้าไปในฐานะที่จะไปฟังการประชุม ส่วนข้อแย้งอีกข้อหนึ่ง ที่ว่าคณะ
 กรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ รัฐบาลรับแล้วว่าคณะกรรมการ
 ย่อมมีอำนาจ แต่คณะกรรมการย่อมมีอำนาจที่จะไม่เรียกบุคคลใด ๆ
 ก็ได้ ในเมื่อเห็นสมควร เพราะฉะนั้น ตามหลักการที่ถูกต้อง และเพื่อ
 ประโยชน์แห่งสภาฯ แล้ว ได้เรียนไว้ครั้งหนึ่งแล้วว่า ควรจะให้ ข้าของ
 เข้าไปฟังด้วย เพราะฉะนั้นข้อแย้งของสมาชิกผู้หนึ่งในเรื่องนี้ก็เห็นจะเป็น
 คณะเรื่องและยอมจะตกไป

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเพื่อความชัดเจนอย่างที่รัฐบาลว่า ข้าพเจ้าไม่
 เกียง แต่ว่าเหตุการณ์ที่อยู่ในเรื่องกรรมาธิการนั้น ถ้าเกี่ยวข้องกับ
 หน้าที่ฝ่ายรัฐบาลแล้ว ถ้าหากเหลือเกิน ไม่ให้ความชัดเจนเลย เดียว
 เหตุอย่างนั้น เดียวเหตุอย่างนั้น ความจริงงานในสภาฯ เราระวังกันอยู่
 เดิมทีแล้ว ในเรื่องทุก ๆ เรื่องที่ผ่านมาแต่ยอมผ่านจากรัฐบาลแล้ว
 การที่จะตั้งกรรมาธิการลงไปเราได้ระวังถึง ๒ ทาง คือ ฝ่ายสมาชิกฝ่าย

หนึ่ง และรัฐบาลฝ่ายหนึ่ง ที่เรียนมา^{นี้} ว่าถึงออกของรัฐบาลข้าพเจ้าเห็น
ด้วย ว่าถึงความไม่สะดวกของงานที่สภาฯ จะชักเข้าแล้ว ข้าพเจ้ารักที่
จะไม่ได้ได้ ข้าพเจ้าว่าเช่น^{นี้}

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่่า
ข้าพเจ้าขอเตือนประชาชนว่า ชัย^{นี้}เราได้ผ่านไปแล้ว ไม่ควรจะอภิปราย
ต่อไปให้เสียเวลาเปล่า ๆ

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่่า ตามคำแปรญัตติของรัฐบาล
ที่กล่าว^{นี้} จะเอาหรือไม่เอา มีปัญหาเช่นนั้น ท่านผู้ใดเห็นควรจะรับ
คำแปรญัตติของรัฐบาล โปรดยกมือ^{ขึ้น}

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่่า
รับแล้ว

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่่า ยังไม่ได้รับ คือจะให้เป็น
ข้อ ๖๖ หรือไม่เท่านั้น คำแปรญัตติ^{นี้}อนุญาตให้แปร แต่ยังไม่อนุญาต
ให้เป็นข้อ ๖๖ ท่านผู้ใดเห็นควรจะรับคำแปรญัตติของรัฐบาลเป็น
ข้อ ๖๖ ยกมือ^{ขึ้น}

มีสมาชิยกยกมือ^{ขึ้น}รับรองพร้อมเพรียงกัน

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่่า ทน^{นี้}ของนายดาบยูเก็งยัง
ค้างอยู่

ค. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าขอถอน

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๖๖ ใหม่ มีความว่าดังนี้ “ผู้เสนอหรือ
แปรญัตติใดจะเป็นรัฐบาลหรือสมาชิกก็ดี ย่อมไปประชุมและชี้แจง
แสดงความเห็นในคณะกรรมการได้ แต่ไม่มีสิทธิลงมติ คณะกรรมา
ธิการนัดประชุมคราวใด ให้แจ้งให้รัฐบาลหรือสมาชิกผู้เสนอหรือแปร
ญัตติทราบล่วงหน้าทุกคราว ”

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๖๖ เดิมเป็นข้อ ๖๘

ไม่มีผู้ใดคัดค้าน

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๖๘ เดิมเป็นข้อ ๖๘

ทว่าการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๖๘ เดิมเป็น ๖๘

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าววา ข้อ
๖๘ ข้อ ๒ วรรค ๒ บรรทัดที่ ๒ ซึ่งมีวา “คำวินิจฉัยของประธาน
สภาฯ เป็นเด็ดขาด ” ข้าพเจ้าขอแปรญัตติว่าตัดคำ “ประธานสภาฯ”
ออกเสีย เพราะเหตุว่าคำวินิจฉัยเป็นคำสำคัญ จะให้ประธานรับผิดชอบ
ชอบก็จะเป็นการหนักเกินไป ควรจะให้สภาฯ เป็นผู้วินิจฉัยดีกว่า

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ กล่าววา ในข้อนี้สมาชิกเสนอขอให้
ตัดออกนั้น ข้าพเจ้าขอเวียงวา คำนี้ได้ คิดมาจากข้อบังคับเดิมซึ่งมี

อยู่ในข้อ ๒๕ ของมาตรา ๒ ซึ่งมีว่า “ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นว่าข้อเสนอมให้
ตั้งรายจ่ายจากรายได้ หรือ จากเงินอื่นนั้นจะเกี่ยวกับรายการข้างต้นหรือไม่
แล้ว ให้ถือคำวินิจฉัยของประธานสภาฯ ในปัญหานี้เป็นเด็ดขาด”
ข้อบังคับนี้ใช้มานานแล้วก็ไม่เห็นมีผลเสียหายอะไร ขอให้คงไว้ตามข้อ
บังคับเดิม

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ใน
การที่รัฐมนตรีว่าอย่างนั้นถูกต้อง แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อความนั้นเป็นข้อ
ความสำคัญ เกิดอภินิหารในการที่เราจะ มอบให้ประธาน ท่านรับผิดชอบ
บาปนั้นจะเป็นการหนักสักหน่อย เพราะฉะนั้นข้อบังคับเกี่ยวกับ
สภาฯ แล้วให้สภาฯ เป็นผู้วินิจฉัยก็ไม่ต่างอะไรกัน ที่ใช้มาแต่ยังไม่
มีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าเกิดปัญหาขึ้นแล้ว ความรับผิดชอบนั้นเองตกอยู่กับ
ประธาน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วควรจะให้สภาฯ เป็นผู้รับบาปจะดีกว่า
เพราะฉะนั้นควรจะแก้ตามที่ขอเถิด

เจ้าพระยาศรีธรรมราชมนตรี กล่าวว่า ในข้อนี้เป็นข้อบังคับเก่า ท่าน
สมาชิกผู้นั้นได้เสนอแปรญัตติไว้หรือไม่

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ตาม
หลักในการที่จะแปรญัตติจะเก่าหรือไม่นั้น จะต้องดูที่เขาทำมาแต่ก่อน
ในเรื่องนี้เพิ่มขึ้นมาใหม่ เมื่อเพิ่มใหม่ก็แปรญัตติในสภาฯ ได้

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูลนคร กล่าวว่า ปัญหา
นี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลกับสมาชิก เพราะฉะนั้นถ้าจะให้

สภาฯ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกทั้งหลายเป็นผู้วินิจฉัยแต่ไม่ได้ จำเป็น
จะต้องให้ประชาชนเป็นผู้ชี้ขาด

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ประชาชนก็คือสมาชิกในสภาฯ นั่นเอง ในที่สุดก็เป็น
ปัญหาในระหว่าง ถ้าว่าคามัคควงตั้งก็เป็นปัญหาระหว่างรัฐบาล
กับสภาฯ เมื่อประชาชนเป็นสมาชิกของสภาฯ แล้ว จะไปหวังอะไรได้
มากกว่านั้น คือรัฐบาลกับสภาฯ นั่นเอง

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่า เป็น
ความจริงท่านประธานเป็นสมาชิกของสภาฯ แต่ที่ท่านทั้งหลายทอด
แต่ใจไม่ใช้หรือประชาชนเป็นคนกลาง เราให้เกียรติยศว่าประชาชนเป็นคน
กลาง เราไม่ให้ประชาชนตัดสินแล้วจะให้ใครเป็นผู้ตัดสิน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ปัญหาว่าจะตัดคำว่าประธาน
ออกหรือไม่เท่านั้น ท่านผู้ใดเห็นควรให้ยื่นไว้ตามร่างเดิม โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๔๓ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นควรให้ตัดคำ
ว่า “ประธาน” ออก

มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๒๐ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คงยื่นไว้ตามร่างเดิม

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๖๘ เดิมเป็นข้อ ๗๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๐ เดิมเป็นข้อ ๗๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดคัดค้านผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๑ เดิมเป็นข้อ ๗๒

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้อ ๗๑ บรรทัดต้นข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ ด้วยเหตุว่าข้อนี้เกี่ยวกับคนภายนอกเรื่องเครื่องแต่งตัว เกี่ยวกับคนภายนอกนั้นเขาได้มีบทบัญญัติไว้ในเรื่องคนภายนอกเข้ามามีการประชุมแล้ว คือข้อ ๓๑ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะเอามาตั้งไว้ในที่นี้

ด. ยู่เกียง ทองลงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า ข้อ ๗๑ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ คือในวรรค ๒ ส่วนการแต่งกายสมาชิกนั้นให้แต่งเป็นระเบียบตามมติของที่ประชุมสภาฯ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกต้องงดมติดังกล่าวอย่างคือ ผู้เฒ่าชอบไข่ม่วง ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควรเลย ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติไว้ว่าส่วนการแต่งกายของสมาชิกนั้นให้แต่งได้ตามความนิยม นี่มาจำกัดการแต่งกายของสมาชิกเป็น ๓ อย่าง ๔ อย่าง

นายวงษ์ แสนศิริพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่ กล่าวว่า ในข้อ ๗๑ ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ ข้าพเจ้าไม่เห็นจำเป็นอย่างไรในการ

ที่ประชุมปรึกษาเรื่องการแต่งกาย การที่เรามาประชุม เรามาทำงาน
 ข้าพเจ้าไม่เห็นจำเป็นอย่างไรในการที่จะให้สมาชิก แต่งกายระเบียบเดียว
 กัน ควรจะตระหนักว่าให้สมาชิกได้รับความสะดวก ความสบาย ความ
 ปลอดภัยไปรง เท่าที่ข้าพเจ้าได้เห็นการ แต่งกายของ สมาชิกก็เรียบร้อย
 เบื้องต้นแสดงว่ามีมาควรจะเป็นการเพียงพอแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
 เปรียญคดีให้คัดวรรค ๒ ออกทั้งวรรค สุดแล้วแต่คนดี ขอนไม่
 ควรจะจำกัดเสรีภาพของสมาชิก ไม่ควรจะมีบังคับให้แต่งกายเป็นระเบียบ
 เดียวกัน ข้าพเจ้าขอแปรญัตติให้คัดออกหมด

นายทองอยู่ พนมพณณ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าว ว่า ใน
 มาตรา ๗๓ นั้นข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ คือขอให้คัดบรรทัดที่ ๓ ออก
 ดังนี้เพราะอะไร เพราะว่าเวลานั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าเครื่องแต่งกายของ
 สมาชิก ๗ เราเวลานั้นเป็นระเบียบเรียบร้อยแล้ว เวลานี้การแต่งกายของ
 สมาชิกเรามี ๖ ประเภท คือ ทหารบกแต่งอย่างหนึ่ง ทหารเรือแต่งอีก
 อย่างหนึ่ง ครูวอนพลเรือน เช่นข้าพเจ้านุ่งม่วงเป็นต้น เครื่องแบบต่างด
 หนึ่งเป็นอีกอย่างหนึ่ง คือมากเครื่องแบบที่เราเรียกว่าแท็กซี่ นกอีก
 ประเภทหนึ่ง อีกประเภทหนึ่งก็คือตำรวจ รวมเป็น ๖ ระเบียบ ประเภท
 เหล่านี้ก็เป็นระเบียบอยู่แล้ว ข้าพเจ้าอาจจะสามารถยืนยันได้ว่าเวลานั้น
 เป็นระเบียบทั้งหมด เท่าที่ได้อีกดูมากกระทั่งเมื่อสักครู่ก็เห็นว่า เป็น
 ระเบียบทั้งหมด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่จำเป็นอะไรเลยในการที่
 จะเติมบรรทัดที่ ๓ ลงมาในอีก เห็นว่าไม่จำเป็นเลย

นายมังกร ส้มเส้น กล่าวว่่า ในการที่จะร่างระเบียบให้แต่งตั้ง
 เป็นระเบียบเดียวกันนั้นเป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะการแต่งตั้งไม่
 เป็นระเบียบนั้นย่อมทำให้เกิดการไม่พร้อมเพรียงกันประการหนึ่ง ไม่
 เป็นการกตมเกิดขึ้นประการหนึ่ง ดังปรากฏอยู่แล้ว ตามกระทรวง
 ต่าง ๆ เวदानักปรากฏอยู่แล้วว่า มีการแบ่งเบ่งกัน เป็นเหล่า ก็อื่กัน
 ว่า พวกผู้ค้ำงผ้า ข้างหนึ่งทางเอง เพราะฉะนั้นเห็นว่าเป็นการสมควร
 อย่างยิ่งที่จะวางระเบียบให้เป็นอย่างกันในการแต่งกาย เช่นทหารจะทำ
 อะไรก็พร้อมกัน ตำรวจจะทำอะไรก็พร้อมกัน ขอให้คิดว่าถ้าการแต่ง
 กายไม่เหมือนกันแล้ว บางกึ่งผ้า บางกึ่งทรงเอง บางกึ่งขาด้วยอย่าง
 นั้นแล้วจะสะดวกหรือไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าแต่งกายเป็นระเบียบ
 เดียวกันแล้วก็เป็นการสมควรอย่างยิ่งทั้งภา ๆ ควรวาง ระเบียบไว้เป็น
 ระเบียบเดียวกัน

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่่า ในมาตรา
 ข้างหน้าข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ แต่ว่าคณะกรรมาธิการไม่ได้แก้ไขให้ดัดแก้
 ว่าต้องให้เป็นระเบียบของที่ประชุมสภาฯ ข้าพเจ้าอยากที่จะทราบจาก
 ประธานกรรมาธิการว่าการที่จะแต่งตามมติของที่ประชุมสภาฯ นั้นจะให้
 แต่งอย่างไร ขอได้โปรดอธิบาย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า คำ
 ว่าแต่งตามระเบียบของที่ประชุมนั้นแล้วแต่ที่ประชุม ที่ประชุมให้แต่ง
 อย่างไรก็แต่งอย่างนั้น เป็นคำง่าย ๆ ไม่น่าจะไม่เข้าใจเลย

ระเบียบในการตั้งตัวนั้น เราจะต้องดูหรือไม่ว่าต้องแล้วแต่มติของที่ประชุมควรวออภิปรายกันถึงเรื่องนั้น

ขุนอินทรภักดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ในข้อ ๗๒ โหม่นข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้เหมือนกัน คือถ้าจะพูดตามข้อบังคับในข้อ ๗๒ ซึ่งมีว่าสถานที่ประชุมของสภาฯ ย่อมเป็นที่เคารพ ผู้ที่เข้าไปจะต้องประพฤติให้เรียบร้อย มีสัมมาคารวะและต้องแต่งกายตามสัมปณิษย์ ข้อนี้มันมีอยู่แล้ว ซึ่งไม่ควรจะเอามาเติมในวรรค ๒ อีก เหตุที่ไม่ควรมีในวรรค ๒ นั้นเพราะเหตุอะไร มีจำกัดนะเพราะสมาชิกส่วนคณะรัฐมนตรีและประธานหรือรองประธานไม่ได้ มีจำกัด ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่สมควร ซึ่งจะมาเบียดเบียนเพราะสมาชิกให้แต่งตัวเหมือนกัน แล้วรัฐมนตรีจะแต่งแปลกออกไปอย่างอื่น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอเสนอให้ตัดวรรค ๒ ของข้อ ๗๒ ออก

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ญัตติมีหลายญัตติซับซ้อนกันนัก ข้าพเจ้าใคร่จะขอถามสภาฯ นิดนึงก่อนว่า จะแก้ หรือจะยื่นคำร้องที่กรรมาธิการเสนอมาก่อน เมื่อตกลงว่าจะแก้ไข ก็จะได้พิจารณาว่าจะแก้ไขอย่างไรต่อไป ท่านผู้ใดเห็นสมควรว่าจะแก้ไข คือแก้ไขจากร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นว่าจะแก้ไขจากร่างของกรรมาธิการมี ๔๖ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นควรยื่นไว้ตาม
ตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นว่าควรยื่นไว้ตามร่างเดิมของกรรมาธิการมี ๑๘ เสียง เป็น
อันทำให้แก่จากร่างเดิมของกรรมาธิการ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า คราวนี้จะแก้กันอย่างไร มี
หลายญัตติด้วยกัน

ด. ยุกะยง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
เมื่อมีสมาชิกเสนอขอตัดพรรค ๒ ออกแล้ว ข้าพเจ้าก็จะขอถอนพรรค ๓

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า ญัตติ
ที่ข้าพเจ้าเสนอไปนั้นเป็นญัตติหลัง ขอให้ โฉกญัตติกันก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ญัตติหลังเป็นของขุนอินทรีฯ
ให้ตัดพรรค ๒ ออกทั้งพรรค นอกนั้นไม่แก้อะไร มีสมาชิกเสนอขอให้ตัด
พรรค ๒ ออกทั้งพรรค

ว.ค. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนจังหวัดพิจิตร กล่าวว่า ตอนนี้
ขอความสำคัญซึ่ง ควรจะอภิปรายกันเสียก่อน ขอให้อภิปรายกัน
เสียก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า จะอภิปรายก็อภิปรายกัน
แต่ขอแค่สภาฯ

นายพัก ฤตังชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา ขอ
ให้ผู้เสนอนั้นพูดอีกครึ่งหนึ่งวาขอความที่ขอให้ตัดสินมันวาอย่างไร บางที
จะทำให้เข้าใจผิดก็ได้

ขุนอินทรภักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าววา พรรค ๒
ที่ขอให้ตัดสินว่า ส่วนการแต่งกายของสมาชิกนั้นให้แต่งเป็นระเบียบตาม
มติของที่ประชุมสภาฯ ให้คัดชื่อนอกในพรรค

นายวงศ์ แด่นศิริพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่ กล่าววา ที่ข้าพเจ้า
แปรญัตติกัดพรรค ๒ เหมือนกัน ตรงกันอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นขอถอน

นายพัก ฤตังชดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรจะให้คัดพรรคออก เพราะพรรคไม่ได้ กำหนด
วาเครื่องแต่งกายจะต้องแต่งแบบเดียวกัน อันเป็นแต่เพียงวาการที่จะ
แต่งกายอย่างไรนั้น อยู่ที่สมาชิกต่างหาก ไม่ใช่เป็นข้อที่สมาชิกจะ

ขุนสุมานทร หิตะรงค์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าขอชักชวนสมาชิกที่แปรญัตติว่าให้คัดพรรค ๒ ออกนั้น ถ้าท่าน
เห็นแก่ข้าพเจ้าแล้ว ขอให้เติมพรรค ๓ ด้วย เมื่อวาแปรญัตติ
ของท่านขณะ จะกลายเป็นว่าผู้ที่เข้ามาฟังนั้น จะต้องแต่งกายตาม
แบบนิยม แต่วาสมาชิกไม่ว่าจะแต่งอย่างไรกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เกรงวาถ้าอันขณะแล้ว สมาชิกจะไม่อะไรบังคับ ควรจะเติมพรรค ๓
ลงไปเสียว่า ผู้ที่เข้ามาแะสมาชิก ถ้ามีอันแล้ว คนนอกเรายังบังคับ
แล้วสมาชิกเราไม่บังคับ เราจะนั่งเดอะเทอะมากก็ได้

ขุนอินทรมุข ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าว ว่า ตามข้อ ๗๒ ซึ่งมี ความว่า ผู้ที่เข้าไปในที่ประชุม ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารวมทั้งสมาชิกด้วย เพราะไม่ได้แบ่งไว้

นายสวัสดิ์ ยุวะเวศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าว ว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการที่ประชุมลงมติให้แก่ ไซ้ช้อบงคับเท่าที่ท่านกรรมาธิการได้ตราไว้ นั้น ก็คือหมายความว่า จะต้องเพิ่มเติมลงไปให้ชัดเจนว่า จะให้แต่งเครื่องแต่งกายชนิดไหน คือหมายความว่า เดิมมีอย่าง ให้แต่งตามแบบซึ่งสภาฯ จะได้ลงมติ เช่นนั้นคือหมายความว่า ลงวาช้อบงคับที่ได้ร่างไว้ นั้น ยังมี การที่ไม่กล้าจะกล่าวไว้ ให้ชัดเจนว่า จะให้ทำอย่างไร เพราะฉะนั้นสมาชิกจึงได้ขอ ให้แก้คำนี้ หมายความว่า จะต้องตราลงไปให้ชัดที่เดียวว่า จะให้แต่งอย่างไร ข้าพเจ้าก็ได้เห็นอนุญัตติไว้แล้วในเรื่องนี้ แต่ญัตติของข้าพเจ้านั้นมีแต่เพียงว่า ให้สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องในการประชุมของสภาฯ ใช้ถุงกางเกงขายาว ให้รัดตัวช้อบความไว้ให้ชัด เช่นนี้ และ การที่ข้าพเจ้าแปรไว้ เช่นนี้ และเขียนไว้ให้ ชัด เช่นนี้ ก็เพราะข้าพเจ้าเคยเห็นภาพยนตร์ ในเรื่องราชาภิเษกเรื่องหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นแต่ยังไม่รู้ว่า เป็นราชสำนักไหน เพราะฉะนั้นอยากจะให้เปลี่ยนเสียเป็นดังที่ข้าพเจ้าเสนอมา

ร.ต. ถัด รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าว ว่า ตามที่ผู้เสนอให้ตัดวรรค ๒ ออกนั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะว่า

นายพัก ฤณ สังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
ข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรจะลงมติได้แล้ว

นายมีง เดชาติวงษ์ วัชรอง

ขุนสุมมาหารหิระศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
อันที่จริงขอให้ท่านดูคัวหนังสือให้ ดี บางทีเราอาจจะไม่ต้องโหวตนั้นก็
ได้ เติมกรรมมาธิการได้ร่างว่าเป็นระเบียบเดียวกัน ภายหลังจากมา
ธิการได้แก่คำว่า “เดียวกัน” ออกเสียงแล้ว คงอ่านได้ว่า “ส่วนการ
การแต่งกายของสมาชิกนั้น ให้แต่งเป็นระเบียบตามมติของที่ประชุม
สภาฯ” แล้วถามมติของที่ประชุมข้าพเจ้าเห็นว่าจะให้เอาใจหรือไม่ก็
แล้วแต่ข้าพเจ้าเห็นว่าระเบียบนั้น ไม่จำเป็นจะต้องเดียวกัน

นายพัก ฤณ สังขตา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าววา
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ตั้งคำถามว่าจะให้คงใจหรือจะให้คัดออก ไม่
ใช่ให้แก้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ข้าพเจ้าขอถามสภาฯ ว่าจะ
จะให้คงใจหรือคัดวรรค ๒ ออก ท่านผู้ใดเห็นควรจะให้คัดวรรค ๒
ออก ไปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นว่าควรให้คัดออกมี ๓๕ เสียง ทำการแทนประธานสภาฯ
กล่าววา ผู้ใดเห็นควรให้คงใจ ไปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นควรวินิจฉัย มี ๒๓ เคียง เป็นอันว่าให้คงไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านขุนจะว่าอย่างไร

ขุนวรสิทธิ์รุณเวช ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
คืออย่างนั้นครับ ขอโต้เถียงกันเมื่อกี้เห็นว่าเราจะตัดพรรค ๒ น.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ปิดแล้ว ผ่านพ้นไปแล้ว
หยุดพัก

พักประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในข้อ ๑๓ ซึ่งได้เปิดยื่น
เป็นข้อ ๑๒ ใหม่ ที่ประชุมนี้ได้มีการตกลงให้มีการแก้ไขจากวง
เดิมของกรรมาธิการ ข้าพเจ้าจึงได้เสนอญัตติหลังที่ตัด ที่สมาชิกได้
เสนอขอให้ตัดพรรค ๒ ออก ที่ประชุมนี้ตกลงไม่ยอมให้ตัด จึงจะ
ขอถามต่อไปว่าจะมีการแก้ไขอะไรหรือไม่

ขุนเสนาสุศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ได้แปรญัตติไว้แล้ว เพราะฉะนั้นขอให้แก้เป็นว่าแต่งกายตามแบบตาม
ข้อบังคับ คือใส่เสื้อขาว กางเกงขาวยาว

ด. ยู เกียง ทองลงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าถ้าเมื่อการประชุมจะได้ตัดพรรค ๒ ออกแล้ว ข้าพเจ้าจึง

จะถอนคำแปรญัตตินั้นออก แล้วคนทั้งประชุมค้นหาได้คัดออกไม่ เพราะ
ฉนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอว่าการแต่งกายของสมาชิกนั้น . ขอให้แต่ง
กายสุภาพตามแบบสมัยนิยม เพราะเหตุว่าถ้าเราจำกัดลงไปอย่างหนึ่ง
อย่างใดแล้ว สมาชิกที่เราไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนจะต้องเปลี่ยนไป
ด้วย ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะมีบัญญัติว่าให้แต่งกายสุภาพและตามแบบ
สมัยนิยม

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าว
ว่า ข้าพเจ้ารับรอง และเรื่องนั้นควรจะให้เป็นที่ไปตามควรและสุภาพและตาม
แบบสมัยนิยม

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าจำได้ว่าในเรื่องญัตติว่าเราจะแต่งกายให้ เป็นระเบียบตามมติของ
ที่ประชุมสภาฯ หรือไม่นั้น ท่านประธานได้ตั้งกระทู้ถามว่าจะเอาคงไว้
หรือว่าจะแก้ เพราะมีสมาชิกบางท่านเสนอว่าให้คงไว้ เมื่อได้ตั้ง
ปัญหาถามเช่นนั้น ที่ประชุมได้ลงมติว่าให้คงไว้ตามเดิม นี่ไม่มีการ
เปลี่ยนแปลงอย่างใด คือไม่แก้ ต่อมามีการโต้เถียงกันก็กลับลงมติใหม่
ว่าให้แก้ ไม่ใช่คงไว้ ครั้นต่อมา.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า ขอให้อยู่ในเรื่องที่เราพูดกัน
ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าว
ว่า จะทำไม่เรามาปรึกษาเรื่องกันอีกเล่า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ได้เสร็จไป ถ้าท่าน
ตั้งสัยข้าพเจ้าจะได้อธิบายให้ฟัง คือ เมื่อคดีเดิมตกลงกันว่าจะให้แก่ข้อ
ความจากร่างเดิมของกรรมาธิการ จะแก้อย่างไร ก็มีมติมาอีกเสนอว่า
ให้แก่ โดยตัดวรรคที่ ๒ ออก การตัดวรรค ๒ ออกนั้น ตกไป จึงเป็น
อันแก้งยังไม่ได้ คราวนี้จะทำอะไรต่อไป ปัญหาอย่างนั้น เรื่องเป็นอย่างนั้น
ขอให้เข้าใจตามนี้

ด. เทียม ศรัลพิศู ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่า เมื่อ
คณะกรรมการได้ขอแปรญัตติให้แต่งกายโดยนุ่งกางเกงและใส่เสื้อคอเปิด
หรือคอเบ็ด มีผู้รับรองถูกต้องแล้ว ตั้งแต่แต่ที่ประชุมจะตกลง

ร.ด. ถิต รัตนพันธุ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า เมื่อ
คณะกรรมการได้เสนอแล้วว่าเป็นการจำเป็นอย่างไรที่เราจะต้องแต่งเครื่องแบบ
อันเดียวกัน เพราะเหตุที่เราเป็นสภาฯ อันสูงสุด ซึ่งจะเป็นแบบอย่าง
แก่ราษฎรหรือข้าราชการทั้งหลาย เพราะฉะนั้นเราต้องแต่งแบบอันเดียว
กัน ท่านข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่าในวรรค ๒ นั้นขอให้คงไว้ตามร่างเดิม
และข้าพเจ้าขอให้เพิ่มขึ้นว่า การแต่งตัวผู้ที่มีพระราชกำหนดกฎหมายให้
แต่งเครื่องแบบมาแต่จกขอให้แต่งเครื่องแบบนั้นได้ นี้ข้าพเจ้าขอแก้ไข
เพิ่มขึ้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า นายร้อยตรีถิต ขอแปร
ญัตติให้เดิมในวรรคที่ ๒ ว่า เว้นแต่ผู้ที่เบณฑหารหรือตำรวจที่ได้มีพระราช
บัญญัติให้แต่งเครื่องแบบ ปกติอยู่แล้ว มีใครรับรองหรือเปล่า

ขุนชำนาญภาษา และ นายสวัสดิ์ ยุวะเวต์ รับรอง

นายสวัสดิ์ ยุวะเวต์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิกที่ได้เสนอไว้ด้วยอย่างหนึ่ง และอีกอย่าง
หนึ่ง ข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบว่าตามญัตติที่ข้าพเจ้าเสนอไว้แล้ว คือ
ขอให้ตราลงไปให้สมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการประชุมของสภา
ที่มาในการประชุมของสภา ต้องนั่ง เป็นทางเกวแต่ไม่จำกัดว่าจะใช้
เสื้อชนิดใด ๆ แต่ต้องนั่งทางเกว ต้องเป็นทางเกวชายาว ตามญัตติที่ได้
แปรไว้แล้ว เป็นลายลักษณะที่ชัดแจ้งอยู่แล้ว ที่ต้องการเช่นนี้เพราะ
เหตุว่าสภาฯ ของเราเป็นสภาที่บัญญัติ คือจะออกให้ผู้อื่นอยู่ได้ ขอ
บังคับทั่วไป แต่ทำไมขอบังคับของเราไม่บังคับพวกเรา ไม่กล้าบังคับ
พวกเรา ในการที่เปลี่ยนเป็นนั่งทางเกวหม้อตเอนกประการ ดังที่ข้าพเจ้า
เสนอมาแล้ว

หอดวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
ปัญหาที่ว่าเราจะนั่งทางเกวหรือนั่งผ้า เมื่อปัญหาเราตัดไปแล้ว ต่อไป
เสื้อจะเอาเป็นอย่างไร ขอให้เอาทางเกวหรือผ้าที่นั่งเสียก่อน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
ว่า ปัญหาที่เราจะตัดได้มีอยู่อย่างหนึ่งว่า มีสมาชิกซึ่งใจอยู่ว่าการแต่ง
ตัวไม่ควรจะจำกัดอย่างหนึ่งอย่างใด เราควรจะกำหนดลงไปว่า สมาชิก
ทั้งหมดจะแต่งแบบเดียวกันหรือไม่ ถ้าเราใจเด็ด เราจะแต่งแบบเดียว

กันหรือว่าจะแต่งตามใจสมัครตามแบบนิยม ถ้าตามนั้นแล้วจะทำให้มีความสุข
เราย้ายขึ้น

พ.ร.ศ. พระยาศรัยทุษเสณีย์ ร.น. กล่าวว่ ตามที่สมาชิกผู้หนึ่ง
เสนอว่าสำหรับทหารและตำรวจขอให้แต่งเครื่องแบบ ในทันท้าพเจ้าขอ
เสนอว่าสำหรับทหารหรือตำรวจนั้นเขามีสติที่ดีจะ แต่งเครื่องแบบดังของ
และกาที่มาประชุมกันเขาก็มาประชุมในนามของ สมาชิกสภาฯ โดยตรง
เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะแต่งแบบเดียวกันเสียให้หมด

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าได้เห็นในสภา
ของญี่ปุ่นเขาได้เจริญมาแต่ครั้ง ๖๐ ปีที่มัสภาฯ มาแล้ว แต่ว่าเขาก็ยัง
ใส่กิโมโน และยังแต่งแบบต่างดกก็มี กิโมโนก็มี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าความบกแผ่นของญี่ปุ่นไม่ได้ อยู่ที่เครื่องแต่งตัวเท่านั้น หัวใจเป็น
สำคัญ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องไม่ควรจะเอามาเป็นนิยมนิยาย
เราจะให้คนนั้นแต่งยูนิฟอร์ม พวกนั้นควรแต่งต่างดก คนนั้นแทกซี บาง
คนแต่งนุ่งผ้าเคยเสียแล้ว เกยงแก่การชอขายบาง เป็นการตดสติเสีรภาพ
ของเขาเหลือเกิน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็น การไม่สมควร ควร
จะแต่งสุภาพกัเดียวกัน ไม่ติดกับสมัยนิยม คือยกเว้นกางเกงจั้น อะไร
ค่ออะไรอย่างนั้น แต่งโปกเกกอย่างนั้น ค่อว่าเขาสุภาพเรียบร้อย อย่างนี้ก็
น่าคดแล้ว ก็หากจะไม่ให้แต่งยูนิฟอร์ม บางทีเด็กจากนี้ จะค่อไปชดก
ชดกกับทหาร จะค่อไปเปลี่ยนเครื่องกันอีกยุ่งกันไป เพราะฉะนั้น

ข้าพเจ้าขอจึงขอเห็นว่าแบบที่เป็นอยู่อย่างไรนั่นแหละ เห็นว่าเป็นที่พอใจ
ของคนทั้งหลาย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ญัตติที่ตั้งขึ้นเป็นญัตติของ
ท่านนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข้อความตรงกับญัตติของ นายคาบอยู่เกษัง
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมลงมติตามญัตติที่ตั้งที่สุด คือ
ญัตติของนายกรัฐมนตรี ว่าให้แต่งตั้งสภาพตามแบบสมัยนิยม ท่านผู้ใด
เห็นด้วยตามญัตติที่ขอให้แต่งตั้งสภาพตามสมัยนิยม โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒๐ ท่าน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ใครไม่เห็นด้วย โปรดยก
มือขึ้น

มีสมาชิกยกมือรับรอง ๒ ท่าน เป็นอันที่ประชุมตกลงว่าให้แต่งตั้ง
สภาพตามสมัยนิยม

หอดวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า เมื่อได้ลงมติไปแล้ว หวังว่่าที่
ประชุมไม่ขัดข้องที่จะขอแก้คำผิดคำหนึ่ง คือขอตัดคำว่า “สมัย” ออก
เพื่อให้ตรงกับคำที่ว่า “ตามแบบนิยม”

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เจ้าของญัตติไม่ขัดข้อง

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่่า สมัย
นิยมดีแล้ว ต้องเอา “สมัย” ไว้ด้วย

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า เมื่อ
ตะกั่วเราได้ลงมติไปแล้ว ใช้คำว่า “สัมมัตติ” เพราะฉะนั้นจะตัด
ไม่ได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เจ้าของญัตติบอก
ไม่ชัดของ

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า มิได้
เดี๋ยวนี้ได้ลงมติไปแล้วถอนไม่ได้ และคำว่าในสัมมัตตินั้น สัมม
ยังอยู่ สัมมัตติหมายความว่า จะแต่งอย่างไรหรือเราจะแต่งนุ่งผ้าอย่าง
แบบเขมร ซึ่งเป็นเมืองชนของฝรั่งเสีย หรืออย่างไกรกัน ขอทราบ
ว่าคำว่า “สัมมัตติ” จะแต่งอย่างไกรกัน ขอความเห็นที่ประชุม

ขุนชำนาญภาษา รับรอง

นายมังกร สุ่มเสน กล่าวว่า คำว่า “สัมมัตติ” ก็จะต้อง
พิจารณาถึงคำว่า สัมมัตติ สัมมัตติคือในเวदान ในเวदानเรียกได้ว่านิมม
กางเกงและใส่เสื้อขาวไป ๘๘ เปอร์เซ็นต์ เหตุที่นุ่งผ้าอยู่ส่วนหนึ่ง
เท่านั้น เพราะฉะนั้นสัมมัตติต้องเป็นนุ่งกางเกงและใส่เสื้อ ไม่ใช่
นุ่งผ้าจุกกระเบน

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ที่จริงตามที่ท่านสมาชิกแข็งแรงมานั้น
ผิดกับความประสงค์ของข้าพเจ้าที่เสนอนญัตตินี้ไป ข้าพเจ้าเองเป็นผู้ชอบ
ในการที่เป็นประชาธิปไตย คือแปลว่า ดีโมแครท เพราะฉะนั้นอยาก

จะให้ทุก ๆ คนมีใจรักอย่างไรและไม่มีความหมายบังคับขัดกัน แล้วให้เราทำ
 ได้ตามชอบใจ แต่ทว่าที่เป็นรูปภาพแต่ก็เหมือนกัน เช่นว่ารูปภาพนั้น
 อย่างที่ นุ่งม่วง มาแล้ว ก็สวมเสื้อชั้นนอกได้ ถูง น่องรองเท้าดูเรียบร้อย ดี
 ข้างผู้ ที่แต่งมีเสื้อขาวแปดคนคือเสื้อคอ แต่สวมกางเกงมีร่องเท้าก็ดู
 แปลว่าถึงแม้ว่าใครจะให้ศัพท์ว่าแบบแท้ก็ทำตามทีละละก็ดูรูปภาพเรียบร้อย
 ดี ส่วนผู้ที่แต่งมีเนคไท คือแบบต่างคนนั้นก็ดูรูปภาพเรียบร้อย ดี เท่า
 กับสมัยนิยมเช่นเดียวกัน ส่วนผู้ที่มียูนีฟอรวมก็แต่งยูนีฟอรวมมา อัน
 นี้ข้าพเจ้าเห็นว่ากลมกลืนเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นความดีมีค่าก็คงมี
 เพราะกลมกลืนกันอยู่เอง จะไปมีอย่างแบ่งชั้นแบ่งเชิง กันนั้นข้าพเจ้า
 เห็นว่ามีเป็นสามัคคี สามัคคีเป็นความกลมกลืน

นายเช จันลักษ์ธนระ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวว่
 นายกไม่ได้อธิบายถึงเรื่องนุ่งผ้าเลย ไม่ทราบว่า จะนุ่งผ้ากันดีหรือว่าจะ
 นุ่งกางเกงได้ ความจริงเรื่องนี้ ข้าพเจ้านุ่งผ้ามาหลายสิบปีแล้ว มา
 ถึงสมัยนิยมนุ่งกางเกง ก็มาเปลี่ยนนุ่งกางเกง ในเมื่อจะถือ
 สมัยนิยมในสภา ฯ นี้ จะว่านุ่งกางเกงก็ได้แล้ว แต่ว่าขอประทาน
 กราบเรียน ถ้า นุ่งผ้าแล้วเท้า บ่อย จะไม่ได้ดูดีหรือไม่จึง
 ขอถาม

หลวงวณิทธิปริษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่
 ความที่เรากลกลงกันนั้น ส่วนการแต่งกายนั้นให้คงเป็นระเบียบตามมติ

ในที่ประชุมสภา ฯ เพราะฉะนั้นหวังว่ามติต่อไปบอกทำให้ตั้งตาม
สมัยนิยม คำว่าสมัยนิยมแปลว่าอะไร ขอให้ ท.ประชุมกันคิดว่า
สมัยนิยมแต่อย่างไร ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติว่าสมัยนิยมนั้นแต่อย่างไร

ด. เทียม ศรัทธาธรรม ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
ตามที่ข้าพเจ้าเข้าใจ สมัยนิยมในที่นี้สภา ฯ เราคงจะนิยมกันในการที่
มุ่งกางเกงเป็นแน่ ข้าพเจ้าไม่เชื่อเลยว่าในสภา ฯ ของเรายังคงมุ่งผ้า
อยู่ คงมุ่งกางเกงเป็นแน่ทีเดียว ข้าพเจ้าเข้าใจ

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
เมื่อเจ้าคุณนายกกี้ได้แถลงมาแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าได้เคารพไว้อย่างสูงที่
เดียวในการแถลงนั้น เราจะพิจารณาข้อบังคับอีกหลายข้อ จึงขอ
ให้ผ่านญัตตินี้ไปปรึกษาข้ออื่นต่อไป

พระพิณิจรนากร พระพิไลยสุนทรการ รม.รอง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
รามาซึ่งใจกันในเรื่องสมัยนิยม ตามความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่าข้อ
บังคับเป็นข้อบังคับสภา ฯ เมืองไทย เพราะเหตุฉะนั้นก็ต้องแปลว่า
ไทยนิยม ไม่ใช่ว่าคนต่างด้านิยม ก็สมัยคนไทยเรานิยมอะไรบ้าง
ที่ความบนการสุขภาพเรียบร้อย เราจะเห็นได้ว่านิยมกันเป็น ๓ อย่าง คือ
ว่าแต่งแบบอย่าง ข้าพเจ้าแต่งอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งนุ่งผ้า แต่อีก
อย่างหนึ่งที่เรียกว่าแบบสากล เพราะฉะนั้นเมื่อเหตุการณ์บอกให้เห็น
ได้เช่นนั้นแล้ว จึงไม่น่ามีปัญหาเลยว่าอะไรเป็นสมัยนิยม

ท่าถาวรแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ มีมติมาชิกเสนอขอให้

ผ่านข้อไป ความจริงเป็นเรื่องเล็กน้อย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะผ่าน
ญัตติข้อนี้ได้.....

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
ญัตติของข้าพเจ้านี้มีผู้รับรองถูกต้องตามข้อบังคับแล้ว ขอให้วินิจฉัย
ของข้าพเจ้าก่อน ญัตติว่าแต่งแบบสัมมัยนิยมนพหุหมายควม ว่าแต่ง
อย่างไร นุ่งผ้าหรือนุ่งกางเกง ข้าพเจ้าขอเด้นอญัตตินี้ มีผู้รับ
รองถูกต้องแล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา แบบสัมมัยนิยมนี้จะให้
นุ่งผ้าหรือนุ่งกางเกง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากถามสภา ฯ นว่า จะ
ให้นุ่งผ้าหรือนุ่งกางเกง สัมมัยนิยมตามที่นายกรัฐมนตรืฯ เองมีไว้ ๓ อย่าง
คือนุ่งกางเกงได้เลือกอบิดหรืออกอเบิดมันเนคไค่น้อยอย่างหนึ่ง แล้ว
แต่งยูนีฟอรมอีก อย่างหนึ่ง ๑ นุ่งผ้าสรวมแล้วได้ถุงน่องรองเท้าอีกอย่าง
หนึ่งรวมกันเป็น ๓ อย่าง เรียกว่าสัมมัยนิยมตามที่เจ้าคุณนายเกษเญง

ด. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎร นครปฐม กล่าววา ข้าพเจ้า
เห็นว่าท่านเจ้าคุณนายกเป็นประมุขสำหรับคณะรัฐมนตรี ท่านเป็นผู้ที่
จะต้องใช้วาจาที่บอไมให้ช้านาไมให้ ช่น แต่สำหรับคำที่ว่าตามสัมมัย
นิยมนี้หาใช่เจ้าคุณนายกแปดไม ควรจะเป็นสมาชิกผู้มเกียรติแปล
ต่างหาก

นายทองอยู่ พนมพัตน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี กล่าววา
เท่าที่ข้าพเจ้าได้เด้นอญัตติ นเป็นญัตติหลังที่สุด ประธานก็ไปพูดกับ
ญัตติอะไรต่ออะไร เพราะฉะนั้นควรจะพิจารณาญัตติของข้าพเจ้าเป็น

ญาติหัดง และผู้รับร้องทุกข์ตั้งแล้ว ขอให้ประธานดำเนินตามข้อ
บังคับ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ญาติว่าอย่างไร
นายทองอยู่ พุฒพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
ญาติขอให้ผ่านไไป

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
ข้าพเจ้าได้เสนอบุคคลตั้ง มีผู้รับร้องทุกข์ตั้งตามข้อบังคับ และมี
การอภิปรายกันแล้ว สภา ฯ จะวินิจฉัยญาติที่หลังไม่ได้ ขอให้สภา ฯ
พิจารณาญาติของข้าพเจ้าก่อน ว่าสมัมนิยมผู้ผ้าหรือ ผู้กางเกง ขอ
ให้สภา ฯ วินิจฉัยก่อน

ขุนวรดิษฐ์ตรีคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าววา
ในเรื่องนี้เมื่อท่านเจ้าคุณนายกรัฐมนตรีได้เสนอบุคคลขึ้นมา สภา ฯ
ก็ได้ลงมติไปแล้ว ว่าให้แต่งตั้งโดยสุภาพ ครั้นมีคำสมัมนิยมมาเป็น
ข้อใจกันขึ้นอีก ได้มีสมาชิกเสนอในที่ประชุมแต่ว่าการแต่งกายสุภาพ
เป็นอย่างไรสำหรับเมืองไทยเรา ท่านกรรมาธิการคนหนึ่งมาตั้งปัญหา
ว่าสมัมนิยมนี้จะให้ผู้ผ้าหรือผู้กางเกง อนันก็แปลว่ากรรมาธิการผู้
นั้นต้องการให้แต่งตั้งระเบียบเรียบร้อยอนเข้าเรื่องเดิมนั่นเอง เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าไม่ควรลงมติในเรื่องนี้ อีกประการหนึ่งคำว่า
สมัมนิยมเป็นข้อเท็จจริง เราจะให้ลงมติได้อย่างไรว่าสมัมนิยมเป็น
อย่างไร สมัมนิยมต้องแล้วแต่เหตุการณ์ แล้วแต่การระ สมัมนิยมจะเป็น
อย่างไรนั้นเห็นว่าจะลงมติไม่ได้เป็นแน่

หุดวงวรมนิตปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่
ในข้อบังคับมีว่าเมื่อเป็นข้อสงสัยชั้นแล้ว ให้คัดความเสียก่อน สมาชิก
สภา ฯ นี้จะแต่งตัวอย่างไรถึงจะถูกต้องตามข้อบังคับ การที่ข้าพเจ้า
ขอคัดความนั้นไม่ขัดแก่มติของที่ประชุมเคย เพราะมติของที่ประชุมยังมี
ความสงสัยอยู่ ขอให้ที่ประชุมโหวตสักที จะได้ผ่านไปเสีย ถ้าข้าพเจ้า
แพ้ก็ยินดี ถ้าชนะก็เดินไป

ขุนราชสีห์รัตนวงษ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่
ถ้าหากว่าสมาชิกยังสงสัยอย่างไรแล้ว ก็ควรจะหาความรู้จากผู้ชำนาญ
ดีกว่า ว่าอะไรเป็นธรรมเนียมไม่ควรชี้ขาดลงไป

หุดวงโกวิทภักย์วงศ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอแถลงนิดหน่อย คือว่า
ขออีกจะขออันไหนเพื่อนสมาชิกด้วยกันว่าเวลาของเราก็ได้เสียไปมากแล้ว
เพราะฉะนั้นเรื่องการแต่งตัวเราไม่ควรจะให้เสียเวลาของสภา ฯ ของเรา
เสียไป โดยที่เราได้เถียงกันมาแต่อย่างนี้ คือเหตุว่เราควรจะต้อง
ตามหลักของธรรมชาติ การที่จะเปลี่ยนแปลงการแต่งกายก็ดี การที่
จะเปลี่ยนแปลงสถานที่อะไรก็ดี ธรรมชาติย่อมเปลี่ยนแปลงไปเอง เรา
ต้องทำเพื่อความนิยมถึงจะแน่นแฟ้น การที่เราจะวางข้อบังคับแล้วไม่
เพราะความนิยมก็จะไม่แน่นแฟ้น ความนิยมตั้งแต่เดิมมันยังไม่เหมาะ นุ่ง
กางเกงแบบที่กษัตริย์ข้าพเจ้านุ่งยังมีผู้ นุ่งอยู่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอ
จึงขอว่ขอให้หมุนเวียนไปเอง มนุษย์นทเป็นอยู่ในทุกวันนี้ตามหลัก

วิทยาศาสตร์มาจากตึงหรืออะไรก่อน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเรา
เป็นอยู่อย่างนี้ เรื่องการแต่งงานก็เหมือนกัน ขอนนขอเวลาหน่อย เรา
จะได้ปรึกษาเรื่องอื่นต่อไปอีก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ญัตติหลังที่ผู้สมัคร
ถูกต้องตามข้อบังคับแล้ว ว่าขอให้ผ่านไป ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับการ
ให้ผ่านไป โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือรับรองพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมตกลง
ให้ผ่านไปปรึกษาเรื่องอื่นต่อไป

เลขาธิการสภา ฯ อ่านข้อ ๗๒ เดิม เป็น ข้อ ๗๓

นายเซ อัจฉริยะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี กล่าวหา ใน
ฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นทนายความ พระราชบัญญัติทนายความมีว่า ใน
เรื่องนุ่งผ้าดีผ้ายกผ้าตา ผ้าสีเหลืองสด ผ้าสีนูดขาดขาดตา สีโอ้อำ
กาวราวเป็นคำของแต่งกายหาเคารพมิได้ คือในเรื่องข้อบังคับทนาย
ความเป็นเช่นนั้น.....

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวหา ผ่านไปแล้ว

หอดวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา ขอน
ข้าพเจ้าได้แปรญัตติได้ว่า สมาชิกคนใดที่ขัดขึ้นโดยเหตุว่าเมื่อประธาน
สภา ฯ ได้มีคำสั่งให้ตำรวจสภา ฯ จับเขาออกไปแล้ว ข้าพเจ้าได้แปร
ญัตติได้ว่า ไม่ควรจะกักตัวเขาไว้ ด้วยเหตุว่าสมาชิกของเราในสมัย

ประชุม แม้แต่จะทำผิดอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม ก็ไม่ให้กักตัวเขาไว้ ให้มาประชุมได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เราก็ไม่ควรจะออกข้อบังคับให้ กักเขาตัวไว้ เช่นอย่างประธานท่านตั้งว่า ให้นั่งเดี่ยวเราก็ไม่นั่ง ท่านก็ ให้ตำรวจส่งๆ เขาตัวออกไป เมื่อเขาตัวออกไปแล้ว ทำไมจะต้องกัก เขาตัวเขาไว้ด้วย การกักตัวเป็นการตัดเสรีภาพของเขาเหลือเกิน เพราะ ฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ ตัดข้อนี้ ออก

ร.ค. ถัด รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่่า ใน ข้อของข้าพเจ้าเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าสมาชิกสภา ฯ ไม่ใช่ นักโทษ การที่เอาไปกักตัวไว้ นั้น ดูประหนึ่งว่าเป็นนักโทษ แม้ประเทศ อื่น ๆ เขาจะทำอย่างไรก็ตาม แต่ประเทศเราไม่ควรจะทำเช่นนั้น เพราะ เหตุว่าสมาชิกสภา ฯ แม้จะไปกระทำผิด ตำรวจก็ยังจับไม่ได้ เพราะฉะนั้น จุระอะไรที่เราจะไปดัดเกยรติยศของเราเอง ไม่จำเป็นจะต้องกักตัวไว้ บังคับตัวให้ออกไปจากสภา ฯ ถ้าเป็นนักโทษ ก็อาจจะนำไปไว้ที่หนึ่ง ที่ใดก็ได้ การที่กักเขาตัวไว้ ดูคล้าย ๆ กับนั่งเป็นดังจ้องอย่างนั้น ดูไม่ เป็นการสมควรอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ ตัดข้อนี้ ออก

นายทองอินทร์ ภูพิพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า ตามที่มั่งสมาชิกอภิปรายขอให้ ตัดในเรื่องที่จะให้อำนาจประธาน กักตัวสมาชิกหรือไม่นั้น ในเรื่องนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะได้ เพราะ ว่าสมาชิกเราเป็นผู้ที่ใคร่กับการศึกษาชั้นสูงมาแล้ว และเรามีหน้าที่จะต้อง รักษาข้อบังคับที่เราได้ตราไปแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าตัวเราเองจะรักษา ข้อบังคับที่เราออกไปแล้วไม่ได้ แม้ว่าผู้ที่เป็นที่เคารพสูงสุดในสภา ฯ น คนนั้นก็ยังขัดขืนคือตาดานอีก เมื่อเช่น

มันจึงจะนำตัวไปกักขังไว้ ไม่น่าจะเรียกว่าตัดเสรีภาพอย่างไร แต่ข้าพเจ้า
 อยากจะเพิ่มเติมไปด้วยซ้ำว่า สมาชิกผู้^๒ที่^๒คัดค้านเช่นนั้นควรจะให้
 ออกจากสมาชิกภาพทีเดียว เพราะเราเป็นผู้^๕ที่^๕ได้รับการศึกษาแล้ว เรา
 นั้นออกกฎหมายสำหรับจะให้ราษฎรทั้งหลายกระทำตาม ราษฎรซึ่งเรา
 เป็นผู้แทนเขาตั้ง ๒ แฉกคน เขาจะมาเชื่อเราอย่างไร ที่เราจะมาถือ
 คำน้อย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะดำเนินอย่างยิ่งที่เดียว ถ้าฟังกักขังเท่า
 นั้นยังไม่พอ ถ้ามีจำคุก ข้าพเจ้าอยากจะให้จำคุกด้วยซ้ำ

ร. ต. เนตรวิวัฒน์ กล่าวว่า ในมาตรา ๕๓ ใหม่^๕นี้ เรา
 แบ่งออกเป็น ๓ วรรคคือวรรค ๓.๒.๓. วรรคที่ ๓ นั้น การระเมิดของ
 สมาชิกมีอยู่หลายประการ คือ ระเมิดข้อบังคับการประชุมหรือการ
 บริหารของสภาฯ น้อยอย่างหนึ่ง และทำลายความสงบเรียบร้อย
 อีกอย่างหนึ่ง ที่ผู้ใดระเมิดบทใดแล้ว ประธานก็ได้สั่งลงมาเป็นลำดับ
 คืออย่างเบาที่สุดให้ทำโทษอย่างเบา อย่างหนักก็สั่งให้ทำโทษอย่างหนัก
 ปัญหาเวลานี้มีอยู่ในวรรค ๓ ในข้อที่ว่า ถ้าเป็นการจำเป็นจะให้กักตัว
 ไว้หรือคำสั่งต่อไปก็ได้ อันนั้นเป็นอันหนัก ซึ่งถ้าอ่านดูว่าเป็นการทำลาย
 ความสงบเรียบร้อยแล้ว อันนั้นจะหนักเบาแค่ไหนเราทราบไม่ได้ แม้
 จะมีควมรู้หรือจะมีการศึกษาแค่นี้ก็ตาม แต่ถ้าเผชิญได้ก็จับขึ้นมา
 ทำร้ายผู้ใดในเวลานั้น แต่เพียงจะสั่งให้ออกนอกสภาฯ นั้นยังหาพอไม่
 จำเป็นจะต้องให้กักตัวได้ นั้นแหละคือความจำเป็นเพื่อว่ากต่างกันทาง

คดีต่อไป ไม่ใช่ว่าเป็นสมัชชิกสภา ฯ แล้ว จะไม่ต้องรับอาชญาแผ่นดินก็มาได้ ต้องรับเหมือนกัน นี่แหละจึงเป็นการจำเป็นที่จะให้กักตัวไว้เพื่อฟังคำสั่งต่อไปก็ได้ หากได้มีคดีประการหนึ่งประการใดมิได้ เพื่อทำให้สัมพันธ์กับเหตุที่เกิดขึ้นในสภา ฯ ต่างหาก ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการพอเพียงแล้ว

หลวงศรีประกาศผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ เมื่อได้ฟังท่านกรรมาธิการกล่าวเช่นนั้นก็น่าฟัง แต่ว่าดูในข้อบังคับจริงๆ ท่านประธานสั่งว่ให้ออกไปดงนั้นหรือ มีหรือไม่มี คำสั่งประธานให้ออกไปเช่นนั้น ที่เมื่อเราไม่ออกไปท่านจึงให้ตำรวจมาเอาตัวไป ไม่มีเลย ท่านคงไม่สั่งให้ออกไป ถ้าเราไปตีเขาหรือไปทำร้ายอะไรนั้นก็ควร แต่ว่าท่านสั่งให้ออกไปเราไม่ออกไป นี่เราขัดคำสั่งของประธาน ท่านก็ให้ตำรวจเอาตัวไป แต่คนที่จะปล่อย กลับกักตัวเอาไว้ ไม่ใช่ทำผิดร้ายอะไรเลย ไม่ใช่ตีใครหรือทำอะไรใคร ถ้าเราไม่ตีใครเข้ากฎหมายธรรมตามี่แล้ว ให้ทำได้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เคียด

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ จะลงมติได้หรือยัง

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ได้แล้ว

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ มีท่านสมัชชิกเสนอแปรญัตติให้ตัดคำว่า “กักตัวไว้” นั้นออก ท่านผู้ใดจะเห็นสมควรให้ตัดออกตามที่ท่านสมัชชิกเสนอ โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นควรให้คัดออกมีอยู่ ๔๑ เคียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นควรให้ยื่นไว้
ตามร่างเดิมของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นควรให้คงมีไว้ ๔๔ เคียง เบนอนว่า ให้คงไว้ตามเดิม

นายนิติ ไร่รัต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า ข้าพเจ้า
สงสัยในคะแนนโหวต เพราะฉะนั้นขอให้ โหวตใหม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกสงสัยในคะแนน
ที่นับ

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า
ในเรื่องการนับใหม่ ข้าพเจ้าได้เดินออกครึ่งหนึ่งแล้ว แต่ประธานใน
ครั้งนั้นว่าไม่มีในข้อบังคับ เพราะฉะนั้นในครั้งนั้นควรจะต้องอย่างเดียวกับ
กับครั้งก่อน ประธานไม่เคยอนุญาตแล้ว เพราะฉะนั้นไม่ควรอนุญาต

นายนิติ ไร่รัต ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่า เมื่อวาน
ขึ้นนี้ มีสมาชิกเสนอเมื่อท่านประธานนั่งเป็นประธาน แต่ท่านต้อง
ว่าขอให้เสนอเมื่อเวลา ก่อนที่ท่านประกาศว่าฝ่ายใดชนะ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ข้าพเจ้าทำได้เช่นนั้นเหมือนกัน
กันว่าเมื่อครั้งก่อนนี้ ท่านประธานกรรมาธิการนั่งเป็นประธานอยู่ท่าน
แล้วท่านผู้เสนอว่าเข้าไป ผ่านไปเรื่องอื่นแล้ว เพราะฉะนั้นเพื่อให้เป็นการ

มติ ข้าพเจ้าจะขอให้ลงมติว่า จะยอมให้ โวศใหม่หรือไม่ ท่านผู้ใด
จะยอมให้ โวศใหม่อีก โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นว่าการโวศใหม่อีกได้มี ๔๗ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรจะ โวศ
ใหม่ โปรดยกมือขึ้น

ผู้ที่เห็นว่าไม่ควรโวศใหม่มี ๔๘ เสียง เป็นอันว่าไม่ยอมให้
โวศใหม่

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอให้รักษาระเบียบ
และผ่านข้อต่อไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๓ เป็นข้อ ๗๔

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เป็น
อันว่าผ่านไปได้

เดชาธิการสภาฯ กล่าวว่ ข้อ ๗๔ เป็นข้อ ๗๕

ค. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
ในข้อนี้ข้าพเจ้าได้แปรญัตติไว้ว่า.....

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ไม่มีผู้ใดคัดค้านผ่านไปได้

เดชาธิการสภาฯ อ่านข้อ ๗๕ เป็น ๗๖

ค. ยู่เกียง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวว่
ในข้อ ค. คณะกรรมการเด็กที่เดี่ยว คือคดีสิทธิมิให้เข้าประชุมเสียเลย

แต่ครั้นข้าพเจ้าได้แปรญัตติว่า "มิให้เข้าที่ประชุมตามแต่ที่ประชุมจะได้ตกลงกัน มติห้ามมิให้ลงมติเกินกว่าครึ่งละ ๓ วันของวันประชุม การห้ามตามข้อ ค. นี้ ไม่เป็นการคัดสรรที่จะเข้าไปประชุมในคณะกรรมการ" กรรมการได้ยอมไปตอนหนึ่งแล้ว แต่ทว่าในการกำหนดวันนั้น ข้าพเจ้าว่ามติห้ามมิให้ลงมติเกินกว่า ๓ วัน ของวันประชุม คณะกรรมการเห็นว่าไม่ให้เกิน ๑๕ วัน ข้าพเจ้าเห็นว่าเกินไปสมาชิกรับว่าเป็นผู้เกี่ยวข้องอยู่แล้วทำไมจะต้อง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าววา ยังไม่ถึง ข้อ ๗๕ เก่า
เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๖ เดิมเป็นข้อ ๗๗

ด. ยุกะยัง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าววา
ข้าพเจ้าได้ขอแปรญัตติไว้ว่า ในการที่จะตัดสิทธิสมาชิกมิให้เข้าที่ประชุมนั้น ต้องแต่เฉพาะประชุม แต่ว่าการลงมตินั้นมิให้เกินกว่า ๓ วัน คณะกรรมการว่าไม่ให้เกิน ๑๕ วัน ข้าพเจ้าเห็นว่ามากเกินไป ตามธรรมเนียมแต่ประธานเขียนชื่อสมาชิกลงกล่าวโทษว่ามีข้อบกพร่องหนักเป็นการพอแล้ว ที่จะลงมติไม่ให้เข้าที่ประชุม ๑๕ วันนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเกินกว่าเหตุไป ข้าพเจ้าขอให้ลดลงเพียง ๓ วันเท่านั้น

นายเจือ ศรัยภักย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าววา ในข้อ ๗๖ ค. นี้ ข้าพเจ้าขอเสนอให้ตัดออกทีเดียว ด้วยเหตุที่ว่า

ข้อ ๑๖ ค. นเป็นการคัดสิทธิของสมาชิก การคัดสิทธิของสมาชิกเช่นนี้
 เป็นการกระทบกระเทือนไปถึงประชาชนที่ได้มอบหมายให้ทำการด้วย
 เพราะฉะนั้นในความคิดของสมาชิกซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๑๖ นั้นเป็นความคิด
 ส่วนตัว เมื่อสมาชิกมีผิดเป็นส่วนตัว ก็ควรจะลงโทษกันเป็นการ
 ส่วนตัว ในการที่จะห้ามไม่ให้สมาชิกมาประชุม ๑๕ วัน ๓๐ วันเช่น
 กิติ ข้าพเจ้าเห็นว่ากระทบกระเทือนไปถึงกิจการของประชาชนมอบหมาย
 มาด้วย ถ้าหากว่าสมาชิกยังฝ่าฝืนแล้ว ในมาตรา ๒๓ แห่งรัฐธรรมนูญ
 ก็มีอยู่แล้ว ที่จะลงโทษกันได้ ถ้าเป็นการรุนแรง เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าขอวิงวอนสมาชิกทั้งหลายให้ระมัดระวัง เราควรจะส่งมติ
 อธิปไตยเพื่อประโยชน์ของราษฎรที่มอบหมายประการหนึ่ง และข้าพเจ้า
 ยังรู้สึกอีกว่าสมาชิกบางท่านมีความเข้มแข็งเป็นอันมากในสภาฯ นี้ ซึ่ง
 ข้าพเจ้ายินดีอยากจะฟัง ถ้าหากว่าท่านเหล่านั้นต้องถูกออกจากสภาฯ ไป
 ด้วยประการใด ๆ ต้องออกไปตั้ง ๓๐ วันเช่นนี้ ข้าพเจ้าในส่วนตัว
 ก็ยังมีความเสียใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นขอให้ท่านระมัดระวังครั้งหนึ่ง
 ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่ ขอให้สังเกตความในข้อ
 ว่าไม่เกิน ๑๕ วัน และมีโดยมติของที่ประชุม อาจจะเป็นวันเดียว
 ก็ได้ ๒ วันก็ได้ แล้วแต่มติของที่ประชุม แล้วแต่โทษหนักโทษเบา
 ที่สมาชิกผู้นั้นได้ก่อกวน

นายเจือ ศรัยภักย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่ สำหรับ
 ข้าพเจ้าแม้แต่เพียงวันเดียวข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วย แม้แต่ชั่วโมงเดียวก็ไม่
 เห็นชอบด้วย

นายเช ยนิพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวว่
 ตามที่ท่านกรรมาธิการพูดว่า ไม่เกิน ๑๕ วันอาจจะเป็นวันเดียวก็ได้
 นั่นก็เป็นจริงอยู่ แต่จำคำว่าไม่เกิน ๑๕ วันก็อาจจะเป็น ๑๕ วันก็ได้เหมือน
 กัน นอกจากที่ส่งมาซักได้ก็ปรายมาแต่ว่า เป็นการตัดคดีคดีมาชิก
 ที่ได้รับมอบหมายมาแล้ว ยังมีอีกเรื่องหนึ่งที่จะเป็นการขัดกับข้อ
 บัญชี ในเรื่องระเบียบการลาของสมาชิก ที่จะมีการตัดเงินเดือนกัน
 ด้วย ถ้าหากว่าไม่ให้สมาชิกเข้าประชุมได้ถึง ๑๕ วัน สมาชิกผู้นั้น
 จะมีการตัดเงินเดือนด้วยหรือ ข้าพเจ้าเห็นพ้องกับสมาชิกที่แปรญัตติว่า
 "ไม่เกิน ๓ วัน"

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ ขอน
 เสดงโทษกันเองไม่ใช่ใครตงโทษ ถ้าที่ประชุมเห็น ว่าสมาชิก นั้น
 ประพฤติการณ์ร้ายแรงขึ้น ก็ควรให้งดการเข้าประชุมเสียสักกี่วัน ๆ แล้ว
 แต่พวกเราทั้งหมด ไม่ใช่ประธานหรือใครมีอำนาจ และขอนมด้สมาชิก
 ประพฤติไม่ถูกต้อง พวกเราทั้งหลายอาจจะเขาออกได้ มีสิทธิ
 อย่างนั้นแล้วทำไมจะไม่ให้มในข้อนี้ ไม่ใช่แต่ประธานหรือใครมีอำนาจ
 เมื่อเราเห็นว่าวันนั้นคนนั้นทำให้ความไม่สงบบังเกิดขึ้น ที่ประชุมเห็นว่า
 ควรออก โดยโหวตกันในที่ประชุมส่วนใหญ่ เช่นเห็นวาผิดแล้ว

หุดวงโกวิททอภัยวงศ์ กล่าวว่ ข้าพเจ้าจะพูดอย่างนั้นเหมือนกัน
 คือว่าความจริงข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกที่คัดค้านว่าเราเข้าใจว่า ๑๕ วันนั้น

ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสมาชิกจะเข้าใจว่าประธานเป็นผู้ลงโทษ ถ้าประธานลง
ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย แต่ในข้อ ๑๖ คือที่แกเป็น ๑๗ นี้ มีความเพียงว่า
สมาชิกจะเป็นผู้วินิจฉัย จะเป็นผู้ลงโทษในข้อ ก. ข. หรืออะไรก็ตาม
เมื่อสมาชิกเห็นว่าควรที่จะลงโทษเพื่อนสมาชิกของตนจะเป็นการเสียหาย
แล้ว เราก็ไม่ลงโทษในข้อนี้ นี้ก็ตราไว้เท่านั้นเอง ข้าพเจ้าเข้าใจ
ว่าน่าจะผ่านไปได้ เพราะเราลงโทษกันเอง ถ้าเราไม่เห็นด้วยเราก็ไม่
ลงมติในข้อ ก. ข้อ ข. อะไรเท่านั้น เสร็จเรื่อง ไม่มีใครบังคับ
เราได้

คุณเสนาบดีดี มีแทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า ในข้อ
นี้ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับสมาชิกเหมือนกัน ที่เสนอว่าไม่ควรเอาใจ ใน
การที่ไม่ให้เข้าประชุมไม่เกิน ๑๕ วันนั้น ก็เนื่องจากเหตุที่ว่าจะต้องถูก
ตัดเงินเดือน ถ้าจะถูกตัดเงินเดือนแล้ว ขอให้ติดตามข้อบังคับของ
ข้าราชการพลเรือนเสียดีกว่า ในเรื่องนี้ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจว่าจะตัดหรือ
ไม่ตัด เพราะฉะนั้นขอให้ท่านกรมการหรือประธานกรมการ
อธิบายให้ทราบก่อน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า เรื่องนี้ได้อภิปรายกันพอ
หรือยัง

นายแฉะ ยืนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี กล่าวหาว่า ก่อนที่
จะลงมติข้าพเจ้าขอฝากความรู้สึกลงใจแก่สมาชิกว่า ถ้าหากว่ามีการห้าม
ไม่ให้ประชุมกันถึง ๑๕ วันแล้ว ขอให้เวลานี้ถึงเรื่องถูกตัดเงินเดือนด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกขอแปรญัตติให้
ลดจำนวน ๓๕ วัน เป็น ๓ วัน แล้วสมาชิกอีกคนหนึ่งแปรญัตติให้ตัด
ข้อ ค. ออกเสียเลยทั้งข้อ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจะได้ดำดပ် เมื่อได้
ตกลงว่าจะแก้หรือไม่แก้แล้ว จะได้ดำดပ် ตามญัตติที่ เสนอก่อนเสนอหลัง
ข้าพเจ้าขอญัตติสภาฯ นี้ว่า ควรจะแก้หรือไม่แก้ ก่อน ท่านผู้ใดเห็น
สมควรแก้ โปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นควรให้แก้ มี ๔๒ เสียง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านผู้ใดเห็นไม่ควรแก้
โปรดยกมือขึ้น

ผู้เห็นควรคงตามร่างเดิม ๔๖ เสียง เป็นอันให้คงตามร่างเดิม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ต่อไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๗ เป็นข้อ ๗๗

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีใครคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๘ เป็นข้อ ๗๘

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีใครคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๗๙ เป็นข้อ ๘๐

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอนไม่มีผู้ใดคัดค้านก็

ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๘๐ เป็นข้อ ๘๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ไม่มีการคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๘๓ เป็นข้อ ๘๒

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ไม่มีการคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๘๒ เป็นข้อ ๘๓

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ไม่มีการคัดค้าน ผ่านไป

เดชาธิการสภาฯ อ่าน ข้อ ๘๓ เป็นข้อ ๘๔

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครบุรี กล่าวหา
ข้าพเจ้าอย่าจะขอลาท่านประธานกรรมการเรื่องนี้ คือในหน้า ๒๓
ข้าพเจ้าขอแปรญัตติไว้ว่า “การประชุมปรึกษาของสภาฯ ในวันหนึ่ง ๆ
เมื่อสภาฯ ลงมติข้อใดลงประการใด ๆ ในที่ประชุมเพื่อเป็นหลักฐานปฏิบัติ
ให้ประธานสภาฯ พิมพ์ข้อที่ตกลงเพิ่มเติมหรือแก้ไขใหม่ นั้น แจกแก่บรรดา
สมาชิกภายในกำหนด ๔ วันนับแต่วันประชุมนั้น” จึงอยากจะขอร้องเรียน
ถามท่านประธานกรรมการว่า วิธีการปฏิบัติดังนี้ ท่านประธานกรรม
การจะทำอย่างไร

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าข้อนี้ผ่านมาแล้ว ตั้งแต่คราวประชุมวันก่อน ถ้าจะ
ถามกันแล้วก็ถามที่หลังได้ ขอให้เป็นที่ไปตามระเบียบ

ด. ยุกีเยง ทองดงยา ผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าว
ว่า ข้อบังคับนี้ได้พิจารณาเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าขอให้พิมพ์แจกอย่าง
ที่เคยมาคนละเล่ม

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะ
อนุมัติให้ ข้อบังคับนี้ใช้ได้ โปรดยกมือขึ้น

ที่ประชุมยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมสภาฯ นี้ได้
รับรองร่างข้อบังคับการประชุมและปรึกษาของสภาฯ ฉบับนี้ให้ใช้บังคับ
กันได้

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวหา ก่อน
ที่จะเปิดประชุม ข้าพเจ้าขอฝากความสังเกตใจข้อหนึ่ง คือในเรื่อง
การประชุมลับ คือว่าการประชุมลับที่เบ็ดเสร็จภายหลัง ข้าพเจ้าขอ
ให้ที่ประชุมนี้ได้ โปรดใช้ความระมัดระวังในการที่จะได้ตัดสินว่าเป็นลับ
คือว่าบางข้อไม่เป็นลับ แต่ว่าเราสงวนทั้งหมด เป็นการที่ทำให้
ประชาชนขาดประโยชน์ คือว่าเราควรจะได้ทราบข้อความในข้อที่ไม่
เป็นลับ แต่ข้อหนึ่งคือพิมพ์ไม่มีโอกาสนำข้อความที่ไม่เป็นลับลงพิมพ์
ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมระมัดระวัง ที่เราลงมติเป็น
ลับภายหลัง ไม่ใช่หมายความว่าไม่เป็นลับโดยตรง ที่แต่มาถือว่า
เป็นลับ ภายหลังที่ประชุมให้เป็นลับทั้งหมด แต่ว่าบางตอนไม่เป็น

ดัมเดย ประชาชนควรจะมี ข้อความบางข้อบางตอนได้ ถ้าเราให้
เป็นฉบับทั้งหมดแล้ว อาจจะทำให้ราษฎรเข้าใจผิดว่าเหตุการณ์ในที่
ประชุมของสภาฯ เรายังเป็นอย่างไร อาจจะทำให้ประชาชนเข้าใจผิดไป
ได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงหวังว่าสภาฯ นั้นคงจะมีมติระวัง เพราะ
เป็นเหตุการณ์ที่จะทำให้ประชาชนขาดประโยชน์อยู่บ้าง อาจจะทำให้เรา
เข้าใจผิดไปได้

ร. ต. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวต่อว่า ข้าพเจ้าหวังว่าสมาชิกคงเห็น
พ้องด้วย คือเรื่องที่เราจะประชุมกันพรุ่งนี้เวลา ๒ ทุ่มนั้น บัดนี้
มีเหตุการณ์จะเพราะหน้าเกิดขึ้น คือ พรุ่งนี้เวลาบ่าย ๓ โมงเราจะมาฟัง
ปาฐกถาของหลวงประพันธ์ไพรัชชพากย์ ข้าพเจ้าคิดกันว่า ๑๗.๐๐
นาฬิกาถึงแล้ว ถ้าเช่นนั้นเราจะเลื่อนการประชุม ๒ ทุ่มมาเป็น
๑๗.๐๐ นาฬิกาจะมีดีกว่าหรือ "เพื่อจะได้ไม่ต้องกลับไปกลับมาให้เสีย
เวลา ขอประธานมติเสียแต่บัดนี้เถิด"

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า ตามที่สมาชิกเสนอขอเลื่อน
เวลาประชุมพรุ่งนี้จาก ๒๐.๐๐ นาฬิกา มาเป็น ๑๗.๐๐ นาฬิกา นั้น ท่าน
ผู้ใดเห็นด้วยโปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมรับรองตามนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อว่า มีสมาชิกร้องขอตั้งจะได้อ่าน
ต่อไปนคือ "กรวามเวียนประธานสภาฯ"

พระราชบัญญัติเงินตราซึ่งข้าพเจ้าเสนอสภาฯ เมื่อสมัยประชุม
สามัญ พ.ศ. ๒๔๗๖ และรัฐบาลรับเอาไปพิจารณาแต่รัฐบาลว่าจะนำมา
เสนอต่อสภาฯ นั้น จนบัดนี้ข้าพเจ้ายังไม่ได้เห็นเข้าระเบียบวาระโดย
บัดนี้ฉันจะตั้งสมัยประชุมวิสามัญแล้ว ขอประธานเสนอเป็นการด่วน
ถามรัฐบาลว่า จะเสนอให้ทันในสมัยประชุมวิสามัญนี้หรือไม่
เจ้า ศรัยภักย์”

ถ้าเราจะไต่ส่งไปให้รัฐบาลทราบ

นายเจ้า ศรัยภักย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า พระราช
บัญญัติเงินตราตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอไว้ ในสมัยประชุมสามัญ พ.ศ. ๒๔๗๖
นั้น บัดนี้สมาชิกหลายท่านเห็นว่าควรจะมาพูดกันในสภาฯ เพราะ
เหตุที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลรับไปว่าจะเสนอให้
ทันในสมัยประชุมสามัญ สมัยประชุมสามัญก็ตั้งไปสมัยหนึ่งแล้ว และ
สมัยประชุมวิสามัญก็จะตั้งไปอีก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะขอ
เรียนถามรัฐบาลว่า พระราชบัญญัติเงินตราที่ข้าพเจ้าเสนอไปนั้น เมื่อ
ไรรัฐบาลจึงจะพร้อมที่จะนำเข้ามาเสนอในสภาฯ ได้ ถ้าหากว่ารัฐบาล
มีนโยบายประการใด ก็ควรจะได้แถลงให้สมาชิกทั้งหลายทราบ เพราะ
มีผู้ต้องการอยากจะทำทราบความจริงกันหลายท่าน

เจ้าพระยาศรัยภักย์เบศร์ กล่าวว่า ข้าพเจ้าจะขอชแจงวันหลัง
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องที่ค้างอยู่ขอยกไปประชุม
วันเสาร์

นายเจือ ศรัยาภัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวอ้าง ข้าง
เจ้าชายน้อยจะทราบว่าจะเสนอท่านในสมัยประชุมนี้หรือไม่
ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวอ้าง รัฐบาลจะชี้แจงวันหลัง
เด็กประชุมเวลา ๑๗.๔๕ นาฬิกา

ร.ต.เนตร พูนวิวัฒน์

นายประเสริฐ ปัทมะสุนทร

มงคล รัตนิวจิตร

บุญช่วย สุนทรมัต

หลวงพิพัฒผลกาย

นายถิน จุฑะรพ

บุญแถม ปัตยานนท์

นายศรี อินทร

นายจิ่ง จริงจิตร

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

พระพิไลยสุนทรการ

วิจิณ ลัจจะเวทะ

ขุนประเจตตรุณพันธ์

ผู้ตรวจงานการประชุม

ไล่ว อินทรประชา

ผู้ตรวจรายงานการประชุม ๑๔/๖/๗๗

พระยาเทพหัสดิน

หลวงคหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร